

WÓJT GMINY GILOWICE

GILOWICE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

TEKST STUDIUM

załącznik nr 2
do Uchwały Nr XLVII/273/14
Rady Gminy Gilowice
z dnia 12 listopada 2014r.

BIELSKO BIAŁA, LISTOPAD 2014 rok

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
TOM II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY - USTALENIA	4
1. Główne funkcje i cele rozwoju gminy	5
1.1. Wizja i misja rozwoju gminy	5
1.2. Cele rozwoju gminy	5
2. Główne kierunki zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy	6
2.1. Założenia wstępne	6
2.2. Zakres zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej	6
2.3. Zasady kształtowania i rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej	7
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	9
3.1. Zespoły urbanistyczne mieszkaniowe	9
3.2. Zespoły urbanistyczne usługowe	10
3.3. Zespoły urbanistyczne sportowo-rekreacyjne i turystyczno - wypoczynkowe	12
3.4. Zespoły urbanistyczne aktywności gospodarczej	13
3.5. Zespoły urbanistyczne infrastruktury komunikacyjnej	14
3.6. Zespoły urbanistyczne infrastruktury technicznej	15
3.7. Zespoły urbanistyczne zieleni i wód powierzchniowych	16
3.8. Zespoły urbanistyczne rolnicze	17
3.9. Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów	18
4. Kierunki i wskaźniki dotyczące systemu komunikacji i transportu	20
4.1. Układ dróg publicznych	20
4.2. System komunikacji rowerowej, pieszej, konnej i narciarskiej	21
5. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	22
5.1. Zaopatrzenie w wodę	22
5.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	22
5.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów	22
5.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną	22
5.5. Zaopatrzenie w gaz	23
5.6. Zaopatrzenie w energię ciepłą	23
5.7. Telekomunikacja	23
6. Obszary i zasady ochrony środowiska przyrodniczego	24
6.1. Elementy podlegające ochronie prawnej	24
6.2. Obiekty przyrodnicze wskazane do objęcia ochroną prawną	26
6.3. Pozostałe elementy środowiska podlegające ochronie	26
7. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego	30
7.1. Zasady ochrony zabytków dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków	31
7.2. Zasady ochrony dla obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	32
7.3. Zasady ochrony zabytków archeologicznych	37
7.4. Strefy ochrony wartości kulturowych	39
8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	40
8.1. Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej	40
8.2. Kształtowanie terenów lasów i zadrzewień	41
9. Inwestycje celu publicznego	42
9.1. Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym	42
9.2. Inwestycje o znaczeniu lokalnym	42
10. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	43
10.1. Obszary narażone na zalewy powodziowe	43
10.2. Obszary narażone na osuwiska	43
11. Obszary wymagające sporządzenia planu miejscowego	44
11.1. Rodzaje i zakres dalszych prac planistycznych	44
11.2. Ocena obowiązku i rzeczywistych potrzeb opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	44
11.3. Dopuszczalny zakres interpretacji zapisów Studium, w nowych edycjach planów miejscowych, niewymagający jego aktualizacji	44
12. Synteza przyjętych rozwiązań	46
12.1. W zakresie funkcji mieszkaniowej	46
12.2. W zakresie funkcji usługowej	46
12.3. W zakresie funkcji produkcyjnej i inwestycyjnej	46
12.4. W zakresie usług turystyki, rekreacji i sportu	46
12.5. W zakresie usług komunikacji i infrastruktury technicznej	46
12.6. W zakresie ochrony środowiska naturalnego	47
12.7. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	47

Wstęp

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” opracowane zostało na zlecenie Wójta Gminy.

Podstawą opracowania jest Uchwała Nr XXII/131/2012 Rady Gminy z dnia 26 października 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, obejmująca obszar gminy w granicach administracyjnych. Opracowanie wykonane zostało zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Studium zawiera:

Tom I - treści związane ze stanem istniejącym, diagnozą aktualnej sytuacji gminy i **uwarunkowania** jej rozwoju, których bazą były informacje otrzymane od jednostek zawiadomionych o przystąpieniu do opracowania „Studium ...”, a także opracowania wykonane na etapie poprzednich edycji studium i planu zagospodarowania przestrzennego gminy - zał. nr 1.

Tom II - treści określające **kierunki** rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, a więc podstawowe reguły działania w Gminie przyjęte przez samorząd, formułowane na spotkaniach z władzami Gminy, przy uwzględnieniu zapotrzebowania społecznego, wynikającego ze złożonych wniosków przez jednostki oraz mieszkańców gminy - zał. nr 2.

Integralną częścią Studium... są następujące załączniki graficzne:

Rysunek nr 1 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy - „Uwarunkowania formalno prawne”, „Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe”, skala 1 : 10 000 - zał. nr 3.

Rysunek nr 2 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy - „Kierunki Zagospodarowania przestrzennego”, skala 1 : 10 000 - zał. nr 4.

Tekst i rysunki Uwarunkowań i Kierunków Studium stanowią załączniki do uchwały o uchwaleniu studium. Integralną częścią Studium, nie stanowiącą jednocześnie załącznika jest także „Dokumentacja formalno - prawna”, zawierająca zbiór opinii i uzgodnień dotyczących studium wraz z uwagami wniesionymi przez instytucje opiniujące i odpowiednim komentarzem. Materiały analityczne wynikające ze stanu istniejącego dokumentujące przebieg prac merytorycznych:

1. Informacje wejściowe od jednostek organów samorządowych
2. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy
3. Plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujący w granicach administracyjnych Gminy (obecne obowiązujące prawo lokalne) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
4. Program Ochrony Środowiska Gminy
5. Dane z GUS
6. Inwentaryzacja urbanistyczna i inne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gilowice nie stanowi prawa miejscowego. Stwarza jednak podstawy do ustalania, w sporządzanych w następnej kolejności planach miejscowych, regulacji dotyczących przeznaczenia i szczegółowych zasad zagospodarowania poszczególnych terenów.

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

TOM II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY - USTALENIA

OPRACOWANIE:

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO SPÓŁKA Z O.O.
UL. WAPIENICKA 24A
43-382 BIELSKO - BIAŁA

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. arch. JOANNA KACZMAREK - MIKUSZEWSKA
mgr IWONA GÓRSKA
DANUTA ROMAŃCZYK
EWA BABIŃSKA

BIELSKO - BIAŁA, 2014 rok

1. Główne funkcje i cele rozwoju gminy

1.1. Wizja i misja rozwoju gminy

Wizja rozwoju Gminy to pożądaný obraz jej przyszłej sytuacji odnoszącej się do następnego pokolenia. Obecnie wizją rozwoju gminy jest to, aby była gminą osiągnającą zadowalający europejski poziom rozwoju.

Osiągnięcie oczekiwanej wizji rozwoju gminy powinno sprawić, że:

- poprawie ulegnie poziom wykształcenia, zamożności, poszanowania prawa i bezpieczeństwa mieszkańców;
- mieszkańcy gminy wolni będą od zagrożeń, jakie niosą z sobą patologie społeczne;
- społeczność gminy doceniać będzie wagę ochrony środowiska naturalnego, dbać o dobrą kulturę materialną, o rozwój oświaty i edukacji młodzieży; otaczać opieką ludzi starszych i potrzebujących, a więc będzie:
 - społecznością, w której współpraca i szacunek wzajemny stanie się czymś naturalnym,
 - społecznością podejmującą wspólne działania zmierzające do jej rozwoju i współpracującą z władzami lokalnymi w realizacji wspólnych celów,
 - społecznością ceniącą własne przekonania i hierarchie wartości, lecz równocześnie otwartą i tolerancyjną w stosunku do odmiennych przekonań innych ludzi i środowisk.

1.2. Cele rozwoju gminy

W celu zachowania ciągłości procesów planistycznych, dla wszystkich dokumentów o charakterze planistycznym i regulacyjnym, zachowano i uznano za wiążące ustalone w obowiązującym Studium następujące cele rozwoju gminy:

1.2.1. Cel kierunkowy - strategiczny

Kształtowanie struktury przestrzennej gminy właściwej dla rozwoju funkcji zabezpieczających główne potrzeby mieszkańców:

- mieszkaniowe,
- zatrudnienia - rynek pracy,
- bytowo-socjalne (obsługa ludności w zakresie szkolnictwa, ochrony zdrowia, kultury, wypoczynku, bezpieczeństwa),
- zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,
- zapewnienia dostępności komunikacyjnej.

1.2.2. Cele pośrednie

- Zaspokojenie potrzeb społecznych poprzez realizację optymalnych rozwiązań dotyczących przestrzennego zagospodarowania gminy przy aktywnej współpracy władz gminy i społeczeństwa.
- Ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego zgodnie z zasadami ekorozwoju zawartymi w polityce przestrzennej gminy realizowanej w planach miejscowych zgodnie z prognozami skutków ustaleń planów na środowisko.
- Polityka popierająca działalność gospodarczą małych i średnich przedsiębiorstw.
- Rozszerzenie możliwości rozwoju rekreacji - udostępnienie terenów otwartych dla ruchu pieszego i rowerowego.
- Popieranie rozwoju rolnictwa ukierunkowanego na gospodarstwa ekologiczne i agroturyzm.
- Oszczędne gospodarowanie przestrzenią przeznaczona pod zainwestowanie, powstrzymanie tendencji rozpraszania zabudowy, ograniczenie zabudowy na terenach nieuzbrojonych.

2. Główne kierunki zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy

Położenie geograficzne, administracyjne i walory naturalne oraz dotychczasowe zagospodarowanie pozwalają stwierdzić, że gmina może pełnić istotną rolę w strukturze funkcjonalno - przestrzennej powiatu żywieckiego.

Można do tego wykorzystać atuty:

- dogodnego położenia komunikacyjnego - bezpośrednie połączenie z Żywcem (droga wojewódzka 946) i dalej planowaną drogę ekspresową S69 z aglomeracją Bielska - Białej oraz z granicą ze Słowacją w Zwardoniu, a także połączenie z Andrychowem poprzez gminę Łęka droga wojewódzka 951 i dalej drogą krajową 52 z aglomeracją Krakowa.
- atrakcyjne, uzbrojone tereny dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej,
- wysokie walory środowiska naturalnego dla rozwoju funkcji rekreacyjnej w różnych formach.

Rozwój przestrzenny gminy będzie więc preferować funkcje:

- 1) mieszkaniową,
- 2) turystyczno - rekreacyjną,
- 3) usług dla ludności oraz komercyjnych,
- 4) produkcyjno - usługową,
- 5) produkcji rolniczej i leśnej,

przy założeniu zrównoważonego rozwoju, podporządkowanego zasadom ochrony środowiska naturalnego.

2.1. Założenia wstępne

Na konieczność zmian w przestrzennej strukturze gminy wpływa szereg czynników ekonomicznych i przyrodniczych, z których przede wszystkim uwzględnić należy:

- dotychczasowy ruch budowlany i stan zabudowy,
- potrzeby zabezpieczenia terenów budowlanych wynikające z liczby wniosków złożonych przez inwestorów,
- wzrastające znaczenie zagospodarowania turystycznego i usług towarzyszących (gastro nomia, miejsca noclegowe, szlaki turystyczne, ścieżki spacerowe i dydaktyczne, trasy turystyki rowerowej, miejsca widokowe itp.).

Dla osiągnięcia równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, powodowanym głównie przez rozwój działalności gospodarczej, mieszkalnictwa i turystyki, a środowiskiem przyrodniczym, potrzebne są działania, mające na celu:

- wskazanie nowych terenów pod rozwój funkcji produkcyjno-usługowej oraz różnych form mieszkalnictwa,
- rozszerzenie oferty wypoczynkowo-turystycznej, poza miejscami aktualnie najbardziej atrakcyjnymi pod względem turystycznym, przyrodniczym i krajobrazowym,
- rozwój nowych produktów i atrakcji turystycznych,
- ochronę terenów zidentyfikowanych, jako cenne przyrodniczo i kulturowo.

2.2. Zakres zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej

Studium proponuje następujące kierunki zmian w strukturze przestrzennej, które powinny stanowić podstawę działań samorządowych poprzez wprowadzanie odpowiednich aktów prawa miejscowego:

- Poprawa wizerunku gminy poprzez:
 - tworzenie i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznych,
 - promocję i ekspozycję obiektów o wartościach kulturowych i krajobrazowych,
 - uwzględnienie potencjału gminy wynikającego z sąsiedztwa miasta powiatowego i zbiornika wodnego,
 - dążenie do zrównoważonego rozwoju gminy - wzrost terenów zainwestowanych w równowadze z wartościami środowiska naturalnego.

- Utrzymanie i ochrona funkcji mieszkaniowej w ukształtowanych zespołach zabudowy, uzupełnienie brakującej infrastruktury technicznej i dojazdów.
- Zintensyfikowanie zabudowy w terenach ekstensywnie zainwestowanych.
- Rozwój funkcji produkcyjno-usługowej nieuciążliwej dla środowiska, poprzez:
 - częściowe przeznaczenie pod zabudowę produkcyjną i usługową terenów położonych wzdłuż głównych dróg powiatowych i gminnych, w strefach negatywnego oddziaływania tych dróg na środowisko;
 - dopuszczenie w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej usług publicznych i usług komercyjnych nieuciążliwych oraz działalności gospodarczej o charakterze produkcyjnym i usługowym, nie powodującej uciążliwości dla otoczenia,
 - stworzenie strefy aktywności gospodarczej - miejsca potencjalnych inwestycji;
- Podniesienie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy poprzez:
 - urządzenie terenów rekreacji i sportu, urządzeń rekreacyjnych dla dzieci, ścieżek spacerowych, małej architektury itp. poprzez stworzenie terenów aktywnych form rekreacji i wypoczynku;
 - wzrost liczebny i podniesienie standardu bazy noclegowej ukierunkowanej na turystów o zróżnicowanych wymaganiach;
 - budowę i urządzenie ścieżek rowerowych, pieszych przyrodniczo dydaktycznych, konnych.
- Rozwój infrastruktury technicznej, poprzez:
 - dalszą realizację zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej obsługującego większość terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, z wykorzystaniem istniejącej oczyszczalni ścieków.

2.3. Zasady kształtowania i rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej

Przyjęte w Studium kierunki rozwoju struktury przestrzennej opierają się na wynikach analizy uwarunkowań i możliwości rozwoju uwzględniających między innymi stan istniejącego zainwestowania, warunki ekofizjograficzne, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, realia ekonomiczne oraz potrzeby i aspiracje mieszkańców.

W związku z wymienionymi uwarunkowaniami przyjęto następujące zasady kształtowania i rozwoju struktury przestrzennej:

- Główna struktura osadnicza winna rozwijać się w nawiązaniu do istniejących układów przestrzennych - w formie ich rozbudowy, a nowe zespoły zabudowy mogą być projektowane tylko w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi z zachowaniem uwarunkowań ochrony środowiska.
- Jako „rozwojowe” w okresie perspektywicznym mogą być traktowane tylko te tereny, którym zapewnia się całoroczną dostępność komunikacyjną oraz uzasadnione ekonomicznie warunki odprowadzania i oczyszczania ścieków. Rozwiązanie tych problemów należy uznać za obowiązek samorządu gminy.
- W związku z wysokimi kosztami i ograniczonymi możliwościami budowy komunalnej sieci kanalizacyjnej, w pierwszej kolejności należy zapewnić obsługę terenów stanowiących skupiska zwartej zabudowy - położonych w sąsiedztwie istniejących i projektowanych odcinków sieci magistralnych.
- Pożądaną formą zabudowy mieszkaniowej mogą być zespoły „skoncentrowanego budownictwa jednorodzinnego” lub innych form zorganizowanej działalności inwestycyjnej. W Studium nie przesądza się o lokalizacji takich zespołów, pozostawiając to do ewentualnego rozstrzygnięcia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Gminy.
- Zespoły usługowe o charakterze „ponadpodstawowym” powinny być realizowane w centrum gminy, natomiast inne nieuciążliwe obiekty usługowe i produkcyjne o charakterze lokalnym mogą być sytuowane w terenach mieszkaniowych.

- Działalność produkcyjna i produkcyjno - usługowa, szczególnie uciążliwa dla funkcji mieszkaniowej, powinna być realizowana w jednorodnych zespołach położonych poza terenami mieszkaniowymi.
- W obrębie obszarów uzbrojonych lub przewidzianych do uzbrojenia powinna obowiązywać zasada oszczędnego gospodarowania terenami. Tam, gdzie jest to możliwe, urządzenia usługowe należy koncentrować lub łączyć w formie obiektów wielofunkcyjnych. W studium określa się podstawowe kierunki i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów, natomiast ich uściślenie zaleca się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Koncepcja rozwoju przestrzennego gminy zakładając zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni gminy, ma na celu stworzenie warunków umożliwiających osiągnięcie założonych celów rozwoju. Przyjmując za podstawę rozwoju przestrzennego gminy przytoczone powyżej zasady, w studium wyodrębniono poszczególne kategorie obszarów predysponowanych dla różnych rodzajów użytkowania. W rozdziale 3 opisano kierunki przekształceń i rozwoju przestrzennego.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

W celu ochrony i zapewnienia zrównoważonego rozwoju, którego instrumentem jest m.in. prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej w gminie, studium wyznacza następującą hierarchiczną strukturę urbanistyczną:

poziom I – zespoły dzielnicowe (jednostki przestrzenne), które stanowią dwa istniejące obecnie w gminie sołectwa: Gilowice i Rychwałd

poziom II – zespoły urbanistyczne (jednostki urbanistyczne):

- mieszkaniowe,
- usługowe,
- sportowo - rekreacyjne i turystyczno - wypoczynkowe,
- aktywności gospodarczej,
- infrastruktury komunikacyjnej,
- infrastruktury technicznej,
- zieleni i wód powierzchniowych,
- rolnicze.

poziom III – tereny, stanowiące fizycznie wyznaczone w ramach zespołów urbanistycznych obszary, którym studium przypisuje odpowiednie ustalenia tekstowe, tabelaryczne i graficzne. Na rysunku studium są one oznaczane właściwymi symbolami.

3.1. Zespoły urbanistyczne mieszkaniowe

W ramach zespołów urbanistycznych terenów mieszkaniowych, na obszarze Gminy wyróżniono:

- M** – Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz zabudowy zagrodowej i zabudowy rekreacyjnej obejmujące istniejące i projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, zabudowy zagrodowej i rekreacyjnej.
- MP** – Tereny zabudowy pensjonatowej i zabudowy jednorodzinnej - obejmujące projektowane tereny zabudowy pensjonatowej i jednorodzinnej, wprowadzone zgodnie z obowiązującym planem.
- ML** – Tereny zabudowy rekreacyjnej (letniskowej) - obejmujące istniejące i projektowane tereny zabudowy rekreacyjnej.

W układzie przestrzennym gminy rozwój zabudowy mieszkaniowej będzie następował poprzez:

- uzupełnianie zabudowy (dogęszczanie) w istniejących zespołach, posiadających pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, wymagające rozbudowy sieci wewnętrznej;
- realizację zabudowy w zespołach rozwijających się, wymagające budowy dróg i uzbrojenia technicznego;
- restrukturyzację istniejącej zabudowy zdekapitalizowanej, w złym stanie technicznym lub nie spełniającej wymogów prawa budowlanego;
- rozwój funkcji rekreacyjnej (zabudowa letniskowa) związanej z położeniem w atrakcyjnym przyrodniczo terenie.

Dla terenów, w zakresie funkcji, rodzaju zabudowy oraz kształtowania układu urbanistycznego, ustala się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- w poszczególnych rodzajach zabudowy preferuje się:
 - M - lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym, zabudowy zagrodowej i rekreacyjnej, usług publicznych i innych usług nieuciążliwych oraz działalności gospodarczej o charakterze usługowym, nie powodującej uciążliwości dla otoczenia (w tym także w obiektach specjalnie do tego dostosowanych);
 - MP - lokalizację zabudowy o funkcji pensjonatowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej o zwiększonej intensywności;
 - ML - lokalizację budynków rekreacji indywidualnej w układzie wolnostojącym;

- dopuszcza się w planach miejscowych wydzielenie w poszczególnych rodzajach zabudowy terenów o jednorodnym przeznaczeniu wyszczególnionym w preferowanym przeznaczeniu;
- w terenach położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych preferuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniowo - usługową, jako uzupełnienie istniejącej;
- dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych wolnostojących bądź wbudowanych w zabudowę mieszkaniową;
- jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, urządzenia sportu i rekreacji dla potrzeb społeczności lokalnej, przestrzenie publiczne - zieleń urządzona, place zabaw itp., urządzenia związane z komunikacją, dojściem i dojazdami, infrastrukturę techniczną, lokalizację garaży, budynków gospodarczych wolnostojących lub wbudowanych, obiektów małej architektury;
- wprowadza się zakaz lokalizacji uciążliwych obiektów produkcyjnych (zasady dopuszczania funkcji produkcyjnych jako funkcji uzupełniającej do ustalenia w m.p.z.p);
- zachowanie zabytkowego charakteru obiektów wpisanych do ewidencji zabytków i ich otoczenia;
- porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych,
- zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, dla wydzielonych terenów zabudowy rekreacyjnej, możliwe utrzymanie i budowa szczelnych zbiorników z odwozem ścieków do oczyszczalni gminnej,
- zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w tym w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych dla poszczególnych przeznaczeń,
- ustalenie w m.p.z.p. zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień oraz przestrzeni publicznych,
- zachowanie obudowy biologicznej cieków,
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania m.p.z.p.,
- w obszarach osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej,
- w obszarach położonych w terenach osuwisk okresowo aktywnych utrzymuje się istniejącą zabudowę bez możliwości jej rozbudowy, obowiązuje zakaz realizacji nowej zabudowy, za wyjątkiem terenów zabudowy rekreacyjnej w Rychwałdzie, na których obowiązuje plan miejscowy (warunki zabudowy jak na obszarach osuwisk nieaktywnych);
- pozostałe ustalenia, w tym ustalenia w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w zakresie ochrony wartości kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych, zawarto w rozdziałach 4 - 7.

3.2. Zespoły urbanistyczne usługowe

W ramach zespołów urbanistycznych terenów usługowych, na obszarze Gminy wyróżniono:

- UP** – Tereny usług publicznych - obejmujące istniejące i projektowane tereny zabudowy usług o charakterze publicznym, przewidziane dla intensyfikacji przedsięwzięć publicznych.
- U** – Tereny usług - obejmujące istniejące i projektowane tereny zabudowy usługowej.
- UK** – Usługi kultu religijnego - obejmujące tereny istniejących kościołów i ich bezpośredniego otoczenia z obiektami administracji kościelnej.

- UK/UT** – Usługi kultu religijnego/usługi inne związane z kultem religijnym - teren otoczenia istniejącego kościoła rzymsko-katolickiego w Rychwałdzie.
- UL** – Usługi administracji leśnej - teren istniejącej leśniczówki.

W układzie przestrzennym gminy rozwój zabudowy usługowej będzie następował poprzez:

- utrwalanie i rozwijanie gminnego centrum administracyjno - usługowego w Gilowicach;
- centrum gminne powinno stanowić teren inwestycyjny dla nowych struktur centrotwórczych, takich, jak koncentracja obiektów usługowych: handlowo - gastronomicznych, administracyjnych, bankowych, telekomunikacji, zdrowia, kultury itp.; obiekty te winny posiadać wysokie walory użytkowe i estetyczne, przy zachowaniu skali w stosunku do obiektów historycznych,
- centra wiejskie powinny preferować rozwój usług podstawowych, związanych z zaspokojeniem lokalnych potrzeb mieszkańców i turystów;
- w procesie przekształceń należy dążyć do poprawy estetyki obiektów usługowych oraz do eliminacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;
- nie wyznacza się terenów pod lokalizację dużych obiektów handlowych o pow. powyżej 2000 m², ewentualna lokalizacja obiektów handlowych o pow. powyżej 400 m² uzależniona jest od woli władz samorządowych;
- ze względu na charakter turystyczno-wypoczynkowy związany z walorami przyrodniczymi gminy struktura funkcjonalna powinna zapewniać: zwiększenie terenów usług hotelowych oraz standardów w gastronomii i handlu, zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.

Dla terenów, w zakresie funkcji, rodzaju zabudowy oraz kształtowania układu urbanistycznego, ustala się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- w poszczególnych rodzajach zabudowy preferuje się:
 - UP - lokalizację usług z zakresu: oświaty, nauki, szkolnictwa, sportu i rekreacji, kultury, opieki społecznej i socjalnej, opieki zdrowotnej i administracji, bankowości, usług poczty i telekomunikacji, bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego itp.,
 - U - lokalizację obiektów usługowych z zakresu handlu, gastronomii i innych usług,
 - UK - zachowanie obiektów kultu religijnego,
 - UK/UT – lokalizację obiektów z zakresu administracji kościelnej, mieszkalnictwa zbiorowego, urządzeń sportu i rekreacji oraz obsługi komunikacji samochodowej (parkingi),
 - UL - zachowanie obiektu obsługi leśnictwa;
- dopuszcza się wydzielenie w poszczególnych rodzajach zabudowy terenów o jednorodnym przeznaczeniu wyszczególnionym w preferowanym przeznaczeniu;
- jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: urządzenia sportu i rekreacji dla potrzeb społeczności lokalnej, przestrzenie publiczne - zieleń urządzone, place zabaw itp., urządzenia związane z komunikacją, dojściem i dojazdami, infrastrukturę techniczną, obiekty małej architektury; w terenach usług ogólnych dopuszcza się lokalizację usług publicznych oraz działalności gospodarczej o charakterze produkcyjnym, usługowym i obsługi transportu (w tym stacji paliw, stacji obsługi samochodów i baz transportowych);
- wprowadzenie w m.p.z.p. regulacji pozwalających na realizację obiektów usług publicznych oraz wykształcenie przy nich przestrzeni publicznych;
- dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkaniowej w obiektach usługowych;
- wprowadza się zakaz lokalizacji uciążliwych obiektów produkcyjnych, zasady dopuszczenia działalności gospodarczej o charakterze produkcyjnym do ustalenia w m.p.z.p.;
- zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej;
- szczególna dbałość o ład i kompozycję przestrzenną, poprzez ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, linii zabudowy, zasad lokalizacji małej architektury;
- zachowanie zabytkowego charakteru obiektów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków oraz ich otoczenia;
- zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych;
- dopuszcza się wprowadzenie indywidualnych zasad kształtowania zabudowy;
- ustalenie w m.p.z.p. zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień oraz przestrzeni publicznych;

- zachowanie obudowy biologicznej cieków;
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania m.p.z.p.;
- w obszarach osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej;
- pozostałe ustalenia, w tym ustalenia w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w zakresie ochrony wartości kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych, zawarto w rozdziałach 4 - 7.

3.3. Zespoły urbanistyczne sportowo-rekreacyjne i turystyczno - wypoczynkowe

W ramach zespołów urbanistycznych terenów o funkcji sportowo-rekreacyjnej, na obszarze Gminy wyróżniono:

- US** – Tereny usług sportu i rekreacji - obejmujące tereny urządzeń sportowych i rekreacyjnych, boisk sportowych, obiektów towarzyszących, takich jak: szatnie, obiekty sanitarne i socjalne.
- UT1-UT2** – Tereny usług turystyki, wypoczynku i rekreacji - obejmujące tereny obiektów i urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i rekreacją dla mieszkańców gminy i przyjezdnych.

W układzie przestrzennym gminy rozwój zabudowy związanej z wypoczynkiem i rekreacją będzie następował poprzez:

- umocnienia pozycji atrakcyjnego ośrodka turystycznego, utworzenia silnego centrum obsługi ruchu turystycznego, wykorzystując korzystne połączenia komunikacyjne i położenie na szlakach turystycznych i krajoznawczych przez atrakcyjne tereny Beskidu Małego;
- stworzenie atrakcyjnego zaplecza usługowego, oraz wprowadzenie nowych ofert i usług sportowo - rekreacyjnych, uwzględniających zmieniający się styl życia oraz modę na elitarne dyscypliny sportu i rekreacji;
- szeroką ofertę atrakcji ogólnodostępnych, takich jak rozwinięta sieć tras turystycznych pieszych, rowerowych i konnych oraz narciarstwa turystycznego; walory naturalne gminy oraz położenie w sąsiedztwie wyspecjalizowanych terenów nie sprzyja rozwojowi kwalifikowanego narciarstwa zjazdowego;
- miejsca wypoczynku w gospodarstwach agroturystycznych i obiektach rekreacji indywidualnej;
- wzmocnienie szerokiej oferty usług gastronomicznych i handlowych w centrach usługowych - gminnym, wiejskich i przy głównych drogach.

Dla terenów, w zakresie funkcji, rodzaju zabudowy oraz kształtowania układu urbanistycznego, ustala się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- w poszczególnych rodzajach zabudowy preferuje się:
 - US - lokalizację obiektów oraz urządzeń sportowych i rekreacyjnych, boisk sportowych, obiektów towarzyszących, takich jak: szatnie, obiekty sanitarne i socjalne,
 - UT1 - lokalizację obiektów i urządzeń związanych z turystyką i rekreacją, w tym: pól namiotowych, campingów, boisk sportowych wraz z obiektami towarzyszącymi takimi jak: szatnie, obiekty sanitarne,
 - UT2 - lokalizację obiektów i urządzeń związanych z wypoczynkiem i turystyką, w tym: obiektów zbiorowego zamieszkania (hotele, domy wypoczynkowe), pól namiotowych, campingów wraz z obiektami towarzyszącymi.
- dopuszcza się wydzielenie w poszczególnych rodzajach zabudowy terenów o jednorodnych funkcjach wyszczególnionych w preferowanym przeznaczeniu;
- jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: obiekty handlu, gastronomii oraz innych związanych z realizacją imprez masowych, urządzenia związane z komunikacją, dojściem i dojazdami, infrastrukturę techniczną, obiekty małej architektury;

- obowiązuje szczególna dbałość o ład i kompozycję przestrzenną;
- obowiązuje ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, linii zabudowy, zasad lokalizacji małej architektury, terenów zieleni urządzonej;
- zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych;
- zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- zachowanie obudowy biologicznej cieków;
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania m.p.z.p.;
- w obszarach położonych w terenach osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej,
- pozostałe ustalenia, w tym ustalenia w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w zakresie ochrony wartości kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych, zawarto w rozdziałach 4 - 7.

3.4. Zespoły urbanistyczne aktywności gospodarczej

W ramach zespołów urbanistycznych terenów aktywności gospodarczej, na obszarze Gminy wyróżniono:

- PU** – Tereny obiektów produkcyjnych i produkcyjno-usługowych - obejmujące tereny obiektów i urządzeń produkcyjnych, produkcyjno-usługowych, składów i magazynów, usług, handlu hurtowego, rzemiosła i drobnej wytwórczości.
- PE** – Teren eksploatacji powierzchniowej - obszar powierzchniowej eksploatacji żwirów złoża kruszywa.

W układzie przestrzennym gminy rozwój zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą będzie następował poprzez:

- koncentrację aktywności gospodarczej w centralnej i zachodniej części gminy, przy drodze powiatowej nr 1413;
- szczególny nacisk powinien być położony na: przekształcanie funkcji i formy istniejącego zainwestowania, intensyfikację wykorzystania przestrzeni, adaptację obiektów mieszkalnych na funkcje usługowe lub produkcyjne, likwidację negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, wprowadzanie zieleni izolacyjnej i ozdobnej, ochronę terenów mieszkaniowych i rolniczych przed skutkami oddziaływania lokalizowanych inwestycji;
- należy kierunkować rozwój na lokalizacje inwestycji nowoczesnych, wysokich technologii;
- lokalizację inwestycji uciążliwych, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, dopuszcza się w strefach oddziaływania dróg powiatowych; lokalizacje obiektów uciążliwych w innych terenach uzależnia się od wykonania analiz (raportu) stwierdzających brak negatywnego oddziaływania na czystość środowiska, a w szczególności na obszary wodonosne gminy, wody powierzchniowe i tereny mieszkaniowe.

Dla terenów, w zakresie funkcji, rodzaju zabudowy oraz kształtowania układu urbanistycznego, ustala się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- w poszczególnych rodzajach zabudowy preferuje się:
 - PU - realizację obiektów i urządzeń produkcyjnych, produkcyjno-usługowych, składów i magazynów, usług, handlu hurtowego, rzemiosła i drobnej wytwórczości,
 - PE - utrzymanie zagospodarowania umożliwiającego powierzchniową eksploatację żwirów;
- w granicach terenów PU, dopuszcza się: funkcję mieszkalną związaną z lokalizacją miejsc pracy (np. dla właściciela obiektów produkcyjnych lub usługowych i jego rodziny), jeśli nie narusza to przepisów odrębnych; zmianę funkcji obiektów zgodnie z przeznaczeniem prefe-

- rowanym i dopuszczonym; wprowadzenie indywidualnych zasad kształtowania zabudowy (w m.p.z.p.);
- w granicach terenu PE obowiązuje zakaz realizacji obiektów nie związanych z eksploatacją złoża, obowiązuje ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących zasad funkcjonowania, po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację terenu;
 - jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: urządzenia związane z komunikacją, dojeżdżaniem i dojazdami, infrastrukturę techniczną, lokalizację budynków gospodarczych wolnostojących lub wbudowanych, obiektów małej architektury;
 - zapewnienie docelowo pełne wyposażenie w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków;
 - zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych;
 - dla terenów położonych w granicach otuliny PKBM obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody;
 - ustalenie w m.p.z.p. zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień oraz przestrzeni publicznych, oraz zieleni o charakterze izolacyjno - osłonowym;
 - zachowanie obudowy biologicznej cieków;
 - w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz w obszarach chronionych obwałowaniem zbiornika wodnego obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarach nastąpi na etapie sporządzania m.p.z.p.;
 - w obszarach osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz rozbudowie obiektów istniejących, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej;
 - pozostałe ustalenia, w tym ustalenia w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w zakresie ochrony wartości kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych, zawarto w rozdziałach 4 - 7.

3.5. Zespoły urbanistyczne infrastruktury komunikacyjnej

W ramach zespołów urbanistycznych terenów infrastruktury komunikacyjnej, na obszarze Gminy wyróżniono:

- KDG** – Tereny istniejącej drogi publicznej kategorii wojewódzkiej klasy G.
KDP – Tereny istniejących dróg publicznych kategorii powiatowej klasy Z i L.
KDD – Tereny projektowanych dróg publicznych kategorii gminnej klasy D.
KP – Tereny projektowanych wydzielonych parkingów publicznych.

Dla terenów **KDG i KDP** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie, przebudowa i realizacja ponadlokalnego układu drogowego, w tym realizacja nowych odcinków i modernizacja dróg powiatowych, dla uzyskania właściwych dla klasy drogi parametrów normatywnych;
- ewentualna lokalizacja skrzyżowań dróg kategorii powiatowej klasy Z i L z drogą kategorii wojewódzkiej klasy G może nastąpić w odległościach określonych w przepisach odrębnych dotyczących warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne;
- dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, chodników i zatok przystankowych oraz ścieżek rowerowych pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi;
- zasady przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy położonej w liniach rozgraniczających dróg - do ustalenia w m.p.z.p.;
- obowiązują szerokości dróg w liniach rozgraniczających zgodne z przepisami odrębnymi;
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych;

- w obszarach położonych w terenach osuwisk okresowo aktywnych, osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 4.

Dla terenów **KDD** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie, przebudowa i realizacja lokalnego układu drogowego, w tym realizacja nowych odcinków i modernizacja dróg lokalnych dla uzyskania właściwych dla klasy drogi parametrów normatywnych;
- ewentualna lokalizacja skrzyżowań dróg kategorii gminnej klasy D z drogą kategorii wojewódzkiej klasy G i powiatowymi klasy L i Z może nastąpić w odległościach określonych w przepisach odrębnych dotyczących warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne;
- dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, chodników, zatok przystankowych, ścieżek rowerowych, miejsc postojowych w pasach drogowych pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi;
- zasady przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy położonej w liniach rozgraniczających dróg - do ustalenia w m.p.z.p.;
- obowiązują szerokości dróg w liniach rozgraniczających zgodne z przepisami odrębnymi;
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych;
- w obszarach położonych w terenach osuwisk okresowo aktywnych, osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi, na etapie projektu budowlanego uwzględnić należy możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk geologicznych i zdecydować o ewentualnej konieczności wykonania odpowiedniej dokumentacji geologicznej;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 4.

Dla terenów **KP** (wydzielonych parkingów) ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- realizacja parkingów wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi;
- utrzymuje się obsługę komunikacyjną terenu istniejącymi zjazdami z dróg publicznych;
- dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- zabudowę kubaturową dopuszcza się na warunkach określonych w m.p.z.p.;
- w przypadku położenia w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, uszczegółowienie zasięgu terenów położonych w w/w obszarze nastąpi na etapie sporządzania m.p.z.p.;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 4.

3.6. Zespoły urbanistyczne infrastruktury technicznej

W ramach zespołów urbanistycznych infrastruktury technicznej, na obszarze Gminy wyróżniono tereny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę:

- W1** – Tereny ujęć wody - obejmujące gminne ujęcia wody nr 1 i nr 2 oraz ujęcie Skotniczyk w Gilowicach
- W2** – Tereny zbiorników wody - obejmujące zbiorniki wody pitnej na gminnej sieci wodociągowej w Gilowicach Rozciętej, Gilowicach Siedlakówka i w Rychwałdzie

Dla terenów ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymuje się oraz preferuje realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, związanych z poszczególnymi kategoriami terenu;
- w terenach dopuszcza się lokalizację obiektów administracyjnych i gospodarczych, związanych z funkcją podstawową, placów manewrowych i miejsc postojowych;
- obowiązuje ustalenie w m.p.z.p. stref ochronnych lub technicznych, zgodnie z przepisami szczególnymi;

- w m.p.z.p. powinny zostać ustalone zasady kształtowania zabudowy, tak by obiekty spełniały swoje funkcje, a forma obiektów nawiązywała do form ustalonych dla sąsiadujących terenów mieszkaniowych lub usługowych;
- zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej;
- ustalenie w m.p.z.p. zasad kształtowania terenów zieleni o charakterze izolacyjno-osłonowym;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdziale 4.

3.7. Zespoły urbanistyczne zieleni i wód powierzchniowych

W ramach zespołów urbanistycznych terenów otwartych zieleni, na obszarze Gminy wyróżniono:

- ZL** – Tereny lasów i zadrzewień - obejmują tereny leśne, w tym polany śródleśne.
- ZLz** – Tereny wskazane do zalesienia - obejmują tereny rolne wskazane do zalesień.
- Z** – Tereny zieleni i zadrzewień - obejmują tereny powiązań ekologicznych w postaci użytków zielonych i gruntów ornych wraz z niewielkimi enklawami zadrzewień, na których nie dopuszcza się realizacji zabudowy.
- WP** – Tereny wód powierzchniowych i zieleni przywodnej - obejmują grunty pod powierzchniowymi wodami śródlądowymi wraz z zielenią brzegową.
- ZC** – Tereny cmentarzy - obejmują tereny istniejących cmentarzy.

Dla terenów **ZL** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych, zachowanie pokrywy leśnej;
- wykluczenie realizacji nowej zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń służących obsłudze gospodarki leśnej;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń melioracji wodnych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na warunkach określonych w przepisach szczególnych;
- w zakresie nie wymagającym zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów leśnych, dopuszcza się urządzenia infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji (tras turystyki pieszej, rowerowej, itp.);
- obiekty małej architektury, punkty widokowe;
- zagospodarowanie zgodne z zasadami określonymi w planach urządzania lasów, z uwzględnieniem funkcji ochronnych;
- obowiązuje utrzymanie cieków wodnych wraz z ich obudową biologiczną.

W celu zachowania trwałości lasów i pełnienia przez nich funkcji ochronnych zaleca się:

- preferowanie naturalnych odnowień,
- ograniczenie odwadniania i melioracji leśnych,
- ochronę środowiska glebowego i zasobów wodnych w lasach,
- korzystanie z rodzimego materiału nasienneho i sadzonkowego,
- utrzymywanie produkcyjnej zasobności w lasach wykorzystywanych gospodarczo,
- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów, w tym aktywną ochronę przed szkodnikami owadziemi,
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 8.

Dla terenów **ZLz** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów do czasu wprowadzenia zalesień;
- utrzymanie istniejącej zabudowy;
- zakaz realizacji nowej zabudowy;
- ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących zasad kształtowania istniejącej zabudowy oraz dopuszczalnej skali jednorazowej rozbudowy, jednak nie więcej niż o 20% w stosunku do istniejącej powierzchni użytkowej obiektu;
- dopuszcza się wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień;
- poza terenami osuwisk dopuszcza się lokalizację wielofunkcyjnych tras turystycznych (pieszych, rowerowych, konnych i narciarskich biegowych);

- dopuszcza się lokalizację obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 8.

Dla terenów **Z** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie istniejących zasobów ekologicznych w szczególności zadrzewień i zakrzewień;
- utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów;
- zakaz realizacji nowej zabudowy;
- dopuszcza się wprowadzanie zalesień;
- ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących zasad kształtowania istniejącej zabudowy oraz dopuszczalnej skali jej rozbudowy, jednak nie więcej niż o 20% w stosunku do istniejącej powierzchni użytkowej obiektu;
- dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, szczegółowe zasady jej lokalizacji do ustalenia w m.p.z.p.;
- pozostałe ustalenia, w tym ustalenia w zakresie kształtowania zabudowy, w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji oraz w zakresie ochrony wartości kulturowych, krajobrazowych i przyrodniczych, zawarto w rozdz. 4 -7.

Dla terenów **WP** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie istniejących cieków;
- utrzymanie i uzupełnianie biologicznej obudowy cieków (zadrzewienia, zakrzewienia, itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przed powodzią;
- wykluczenie zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną służących utrzymaniu koryt wodnych oraz zabezpieczeniom przeciwpowodziowym i przeciwerozryjnym;
- w uzgodnieniu z zarządcą cieku studium dopuszcza: urządzenia rekreacji nadwodnej i lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz przeprawy mostowe.

Dla terenów **ZC** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie istniejących cmentarzy z przeznaczeniem pod groby, ozdobną zielenią urządzonej, obiekty małej architektury, obiekty kultu religijnego;
- dopuszcza się wprowadzenie obiektów towarzyszących funkcji podstawowej takich jak kaplice, chłodnie do przechowywania zwłok itp.;
- dopuszcza się wprowadzenie obiektów gospodarczych, urządzeń infrastruktury technicznej oraz wewnętrznych ciągów komunikacyjnych i parkingów, służących obsłudze cmentarza;
- wokół cmentarzy obowiązuje zachowanie stref sanitarnych (minimalnych odległości pomiędzy cmentarzami a budynkami mieszkalnymi, zakładami produkującymi lub przechowującymi artykuły żywności, zakładami żywienia zbiorowego i ujęciami wody) zgodnie z wymogami przepisów szczególnych;
- obowiązuje zachowanie zabytkowego charakteru obiektów wpisanych do ewidencji zabytków;
- zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.

3.8. Zespoły urbanistyczne rolnicze

W ramach zespołów urbanistycznych terenów otwartych rolniczych, na obszarze Gminy wyróżniono:

- R** – Tereny rolne - obejmujące tereny gruntów ornych, łąk, pastwisk i sadów o istotnym znaczeniu dla gospodarki rolnej oraz niewielkie enklawy terenów leśnych i zadrzewień.

Dla terenów **R** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

- utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów;
- zakaz realizacji nowej zabudowy nie związanej z gospodarstwami rolnymi;
- dopuszcza się realizację budynków i urządzeń związanych z zabudową rolniczą, nie wymagających uzyskania zgody na nierolnicze przeznaczenie gruntów rolnych na zasadach jak dla terenów zabudowy jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej;

- w granicach siedliska zabudowy zagrodowej dopuszcza się realizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych budowanych w celu poprawy warunków bytowych rodziny;
- utrzymanie istniejącej zabudowy; do ustalenie w m.p.z.p. regulacji dotyczących zasad kształtowania istniejącej zabudowy nie związanej z prowadzeniem gospodarstwa rolnego oraz dopuszczalnej skali jej rozbudowy, jednak nie więcej niż o 20% w stosunku do istniejącej powierzchni użytkowej obiektu;
- dopuszcza się wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień;
- zachowanie zieleni naturalnej stanowiącej obudowę biologiczną cieków lub miedzi;
- poza terenami osuwisk oraz terenami narażonymi na ich wystąpienie dopuszcza się lokalizację urządzeń nietrwale związanych z gruntem służących rekreacji i turystyce letniej lub zimowej, nie wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenu, z wykluczeniem możliwości realizacji wyciągów narciarskich i towarzyszących im tras zjazdowych;
- dopuszcza się lokalizację obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury techniczne i melioracji, nie wymagających zezwolenia na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych;
- pozostałe ustalenia zawarto w rozdz. 8.

3.9. Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

W celu zapewnienia zasady zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnienia wymagań ładu przestrzennego, określa się podstawowe parametry i wskaźniki urbanistyczno - architektoniczne, którymi winno się kierować przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Maksymalne i minimalne parametry i wskaźniki dla wybranych form zabudowy i zagospodarowania zestawiono poniżej :

maksymalna wysokość

dla nowych:

- budynków mieszkalnych jednorodzinnych - do 12 metrów (max. 3 kondygnacje nadziemne),
- budynków rekreacyjnych (letniskowych) - do 8 metrów,
- budynków mieszkalno - usługowych i usługowych - do 12 metrów (max. 3 kondygnacje nadziemne),
- budynków gospodarczych - do 8 metrów,
- budynków inwentarskich - do 10 metrów
- garaży - do 6 metrów,
- dla budynków produkcyjnych, działalności gospodarczej, obsługi transportu, składów i magazynów, handlu hurtowego - do 15 metrów,
- dla obiektów na terenach usług sportu - do 15 metrów
- dla obiektów na terenach usług kultu religijnego wysokość należy określić indywidualnie dla każdego zespołu w mpzp.

dla nadbudowy istniejących obiektów wysokość należy określić w mpzp

geometria dachów:

dla nowych:

- budynków mieszkalnych, mieszkalno - usługowych i rekreacyjnych (letniskowych) - dachy dwuspadowe lub wielospadowe o jednakowym nachyleniu głównych połaci 30° - 45° ,
- budynków usługowych na terenach zabudowy mieszkaniowej - forma dachu jak dla budynków mieszkalnych,
- budynków usługowych, produkcyjnych i działalności gospodarczej - dachy dwuspadowe lub wielospadowe o jednakowym nachyleniu połaci 25° - 45° , w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się dachy jednospadowe lub płaskie,
- obiektów na terenach usług sportu oraz usług kultu religijnego geometrię dachów należy określić indywidualnie dla każdego zespołu w mpzp.

przy rozbudowie istniejących obiektów geometrię dachów należy określić w mpzp

maksymalna powierzchnia zabudowy:

- 30% działki budowlanej dla zabudowy jednorodzinnej,

- 20% działki budowlanej dla zabudowy rekreacyjnej (letniskowej),
- 60% działki budowlanej dla zabudowy usługowej,
- 70% działki budowlanej dla zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów
- dla obiektów na terenach usług sportu, wypoczynku i rekreacji oraz usług kultu religijnego wskaźnik należy określić indywidualnie dla każdego zespołu w mpzp.

minimalna powierzchnia biologicznie czynna:

- 50% działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej,
- 70% działki budowlanej w zabudowie rekreacyjnej (letniskowej),
- 20 % działki budowlanej w zabudowie usługowej,
- 10% działki budowlanej dla zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów
- dla obiektów na terenach usług sportu, wypoczynku i rekreacji oraz usług kultu religijnego wskaźnik należy określić indywidualnie dla każdego zespołu w mpzp.

minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek:

- 700 m² dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2 x 600 m² dla zabudowy mieszkaniowej bliźniaczej,
- 1500 m² dla zabudowy zagrodowej,
- 1000 m² dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- 1000 m² dla zabudowy rekreacyjnej (letniskowej),
- 1200 m² dla zabudowy usługowej,
- 1500 m² dla zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów

4. Kierunki i wskaźniki dotyczące systemu komunikacji i transportu

4.1. Układ dróg publicznych

Należy utrzymać dotychczasowy podstawowy układ komunikacji drogowej, obejmujący:

- drogę kategorii wojewódzkiej:
 - klasy technicznej „G” - nr 946 relacji Żywiec - Sucha Beskidzka;
- drogi kategorii powiatowej:
 - klasy technicznej „L” - nr 1475 S relacji Żywiec - Rychwałd,
 - klasy technicznej „G” - nr 1413 S relacji Moszczanica - - Ślemień - Lachowice,
 - klasy technicznej „Z” - nr 1412 S relacji Łękawica - Rychwałd - Pewel Mała;
- oraz projektowane drogi kategorii gminnej klasy technicznej „D”.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Położenie gminy w regionie i jej główne funkcje określają główne cele polityki komunikacyjnej.

Celami tymi będą:

- zapewnienie powiązań gminy z ośrodkami subregionalnymi (Żywiec, Bielsko-Biała) i regionalnymi (Katowice),
- utrzymanie i rozbudowa połączeń z gminami sąsiednimi,
- rozbudowa wewnętrznej sieci dróg gminnych łączącej wszystkie osiedla (przysiółki) i obsługującej istniejące i projektowane elementy struktury osadniczej,
- rozwój urządzeń obsługi komunikacji kołowej,
- poprawa sprawności komunikacji zbiorowej,
- eliminacja bądź łagodzenie uciążliwości funkcjonalnych i środowiskowych powstających jako efekt rozbudowy systemu komunikacyjnego.

Dla realizacji tak przyjętych celów ustala się między innymi:

- utrzymanie, z niezbędną przebudową i rozbudową dla uzyskania parametrów normatywnych, dróg ponadlokalnych klas: G, L, G i Z,
- utrzymanie, z niezbędną przebudową i rozbudową, nie objętych klasyfikacją dróg, dla uzyskania parametrów normatywnych dróg publicznych gminnych klasy D,
- budowę nowych dróg gminnych klasy D dla obsługi istniejących i projektowanych terenów zabudowy, w pierwszej kolejności w zurbanizowanych obszarach zabudowy mieszkaniowej,
- nowe obszary zabudowy położone przy drogach kategorii wojewódzkiej i powiatowych należy wyposażać w wewnętrzne układy komunikacyjne połączone do drogi głównej istniejącymi włączeniami dróg lokalnych i zjazdami, wyklucza się sporządzanie planów miejscowych dla pojedynczych działek, planami miejscowymi należy objąć całe tereny w celu wyznaczenie lokalnych układów komunikacyjnych dla ich obsługi,
- utrzymanie oraz realizację wydzielonych parkingów i placów postojowych, parkingów przy obiektowych i miejsc postojowych w pasach drogowych, przede wszystkim w centrach usługowych i przy obiektach użyteczności publicznej, a także miejsc parkingowych w terenach mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych według standardów urbanistycznych określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymanie oraz realizację obiektów i urządzeń dla obsługi ruchu kołowego (stacje paliw, stacje obsługi samochodów, itp.),
- podwyższenie standardu funkcjonalnego i stanu bezpieczeństwa na drodze wojewódzkiej, wszystkich drogach powiatowych i ważniejszych gminnych poprzez sukcesywną realizację chodników dla pieszych w obszarach zabudowy,
- respektowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy dla lokalizacji budynków, które winny być szczegółowo ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (lub w decyzjach o warunkach zabudowy) na podstawie ustawy o drogach publicznych, przepisach związanych z ochroną środowiska oraz przy zachowaniu zasad ustalonych w Studium:

- przy drodze kategorii wojewódzkiej działki przeznaczone do zainwestowania powinny mieć wielkość umożliwiającą lokalizację pomieszczeń mieszkalnych poza strefą uciążliwości ruchu drogowego, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przy drogach powiatowych i gminnych nowe obszary zainwestowania i zabudowy powinny mieć wielkości umożliwiającą lokalizację zabudowy w odległościach zgodnych z ustawą o drogach publicznych,
- w obrębie oddziaływania obszaru skrzyżowań dróg wojewódzkiej i powiatowych, nie należy przewidywać obiektów usługowych generujących znaczny ruch o dużej uciążliwości dla ruchu na drodze głównej,
- tereny pod obiekty produkcyjne i usługowe winny zabezpieczać obszar na urządzenie parkingów z odpowiednią ilością miejsc parkingowych,
- odprowadzanie wody i ścieków z urządzeń melioracyjnych, gospodarskich lub zakładowych do rowów przydrożnych lub na jezdnię dróg niedopuszczalne,
- ze względu na bezpieczeństwo i estetykę należy unikać umieszczania reklam przy drodze wojewódzkiej i na odcinkach widokowych dróg powiatowych,
- poprawę standardów podróżowania autobusową komunikacją zbiorową w zakresie budowy zatok i wiat przystankowych,
- utrzymanie oraz dalszą realizację sieci ścieżek (szlaków) rowerowych służących mieszkańcom gminy i turystom.

4.2. System komunikacji rowerowej, pieszej, konnej i narciarskiej

Należy dążyć do utrzymania obecnego układu tras pieszych oraz do ich rozbudowy, jako tras całorocznych (w zimie mogą funkcjonować jako trasy narciarskie). W zakresie dróg rowerowych, konnych oraz narciarskich należy stworzyć system także być dostępny dla pieszych.

5. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

5.1. Zaopatrzenie w wodę

- realizacja zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w obszarze całej gminy w oparciu o gminne ujęcia wody,
- dodatkowym źródłem zaopatrzenia w wodę będą nadal ujęcia lokalne dla wodociągów indywidualnych i grupowych,
- dopuszcza się możliwość modyfikacji określonego w studium systemu zaopatrzenia w wodę, w przypadkach uzasadnionych względami technicznymi, ekonomicznymi lub w wyniku rozpoznania alternatywnych źródeł zaopatrzenia w wodę.

W okresie perspektywicznym przewiduje się objęcie systemami gminnymi ok. 70% mieszkańców.

5.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

- rozbudowa zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej obsługującego większość terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, z odprowadzeniem ścieków bytowo - gospodarczych do oczyszczalni w Łękawicy;
- w terenach zabudowy rozproszonej o konfiguracji utrudniającej wprowadzenie systemów komunalnych dopuszcza się indywidualne lub grupowe urządzenia do gromadzenia i oczyszczania ścieków lub przydomowe oczyszczalnie biologiczne:
 - dopuszczenie nie dotyczy odprowadzenia ścieków z terenów produkcyjnych i usługowych,
 - po zrealizowaniu systemu zbiorczej kanalizacji sanitarnej należy do niej przyłączyć wszystkie budynki pozostające w jej zasięgu;
- w obszarach skoncentrowanej zabudowy należy wprowadzić kanalizację deszczową.

Sprawność działania systemu oczyszczania ścieków odgrywa kluczową rolę w zachowaniu odpowiedniej jakości wody w GZWP nr 447 „Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały)” oraz walorów przyrodniczych i rekreacyjnych obszaru gminy.

5.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów

- utrzymuje się system gromadzenia odpadów komunalnych z wywożeniem ich w sposób zorganizowany na składowisko poza teren gminy,
- należy stosować selektywną zbiórkę odpadów oraz wydzielanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- zakaz unieszkodliwiania odpadów na terenie całej gminy poprzez składowanie,
- nakaz gromadzenia odpadów w pojemnikach na terenie nieruchomości,
- nakaz posiadania uregulowanego stanu formalno - prawnego w zakresie gospodarki odpadami przez przedmioty prowadzące działalność gospodarczą wytwarzającą odpady,
- nakaz wyposażenia terenów intensywnego ruchu pieszego (dróg, szlaków turystycznych, targowisk, parkingów itp.) w kosze uliczne.

Polityka gminy w zakresie gospodarki odpadami ma na celu osiągnięcie zadań określonych na szczeblu wojewódzkim i krajowym w zakresie poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu surowców wtórnych, eliminacji z odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych, wprowadzenia sprawnego systemu zbiórki, transportu i utylizacji odpadów komunalnych.

5.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

- utrzymuje się istniejący system zasilania gminy w energię elektryczną za pośrednictwem napowietrznej sieci rozdzielczej o napięciu 15kV dostarczanej z GPZ 110/15kV Żywiec-Sporysz;

- dopuszcza się wprowadzanie innych źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną;
- dopuszcza się sukcesywną rozbudowę i modernizację sieci niskiego napięcia, wymianę istniejących stacji transformatorowych na urządzenia o większej mocy oraz budowę nowych obiektów i urządzeń (linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych), stosownie do występujących potrzeb:
 - dopuszcza się możliwość lokalizacji nowych stacji transformatorowych wewnętrznych wbudowanych lub wolnostojących oraz nasłupowych,
 - dopuszcza się budowę linii SN i NN jako kablowych lub napowietrznych;
- ogranicza się lokalizację zabudowy w strefie oddziaływania linii energetycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ze względu na wysokie walory krajobrazowe i ukształtowanie terenu nie preferuje się lokowania elektrowni wiatrowych.

5.5. Zaopatrzenie w gaz

- przewiduje się doprowadzenie gazu do obu sołectw ze stacji gazowej Pewel Mała oraz realizację sieci rozdzielczej na terenie całej gminy,
- dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń sieci gazowej w liniach rozgraniczających dróg, w terenach przeznaczonych pod zainwestowanie oraz w terenach rolnych i leśnych, po uzyskaniu odpowiednich uzgodnień.

5.6. Zaopatrzenie w energię ciepłą

- zachowanie obecnego stanu ogrzewania w oparciu o lokalne kotłownie obsługujące pojedyncze obiekty budowlane lub ich zespoły oraz indywidualne urządzenia grzewcze,
- należy stosować rozwiązania zapewniające niską emisję zanieczyszczeń, przy zastosowaniu odpowiednich paliw (np. gaz, olej opałowy, węgiel wysokokaloryczny o niskiej zawartości siarki i popiołu, energia elektryczna, słoneczna itp.).

Ze względu na charakter gminy wskazane działania promocyjne i inwestycyjne w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energii słonecznej) w postaci: pasywnych systemów ogrzewania, przydomowych instalacji podgrzewania wody gospodarczej i hybrydowych systemów ogrzewania centralnego (kolektory słoneczne wspomagające pracę kotłów gazowych).

5.7. Telekomunikacja

- utrzymuje się istniejący system urządzeń telekomunikacyjnych łączności przewodowej (powiększany w miarę potrzeb),
- dla potrzeb rozbudowy sieci telekomunikacyjnej zabezpiecza się teren w obrębie linii rozgraniczających dróg,
- dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń łączności bezprzewodowej, przy zachowaniu wymogów obowiązujących przepisów odrębnych.

6. Obszary i zasady ochrony środowiska przyrodniczego

Przedmiotem działań z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego jest całokształt zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym. Za najistotniejsze zasady którymi kierować się należy w zakresie ochrony środowiska przyjmuje się:

- zachowanie najcenniejszych przyrodniczo i charakteryzujących się największą bioróżnorodnością terenów gminy,
- ochronę terenów o wysokich wartościach przyrodniczych, jako głównych elementów systemu przyrodniczego,
- kształtowanie trwałej sieci korytarzy ekologicznych łączących główne kompleksy leśne z otoczeniem,
- zachowanie korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków i rzek z uwzględnieniem połączeń z terenami otwartymi i kompleksami leśnymi,
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i inspirowanie działań na rzecz poprawy stanu środowiska, przyznawanie ulg podatkowym osobom podejmującym działalność szczególnie pożądaną ze względów ekologicznych.

Działania samorządu gminy na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego są integralną częścią dążeń do poprawy jakości życia mieszkańców. Ochrona zasobów środowiska jest warunkiem trwałego utrzymania tej jakości na satysfakcjonującym poziomie. Rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy w różnych aspektach należy podporządkować ochronie i zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego.

Obszary i obiekty o wysokich wartościach dla środowiska przyrodniczego są poddane różnym formom ochrony prawnej lub postulowane do objęcia tą ochroną. Działania ochronne w stosunku do tych obszarów są priorytetowe w stosunku do wszelkich innych działań.

6.1. Elementy podlegające ochronie prawnej

6.1.1. Pomniki przyrody

Według wykazu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie gminy ochroną prawną w formie pomników przyrody ożywionej objęte są 2 obiekty:

- pod pozycją rejestru 208 - Lipa drobnolistna o obwodzie pnia 265 cm, położona na terenie sołectwa Rychwałd (obok przedszkola),
- pod pozycją rejestru 224 - Lipa drobnolistna o obwodzie pnia 475 cm, położona na terenie sołectwa Rychwałd pod numerem 12.

W stosunku do pomnika przyrody obowiązują zasady ochrony ujęte w przepisach prawnych dotyczących ochrony przyrody.

6.1.2. Park Krajobrazowy Beskidu Małego z otuliną

W granicach powołanego w 1998r. Parku Krajobrazowego Beskidu Małego i na terenie jego otuliny oznaczonych na rysunku studium obowiązuje stosowanie następujących zasad i kierunków działania:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;
- ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - zakłóceniami stosunków wodnych,
 - degradacją gleb i szaty roślinnej,
 - zanieczyszczeniami powietrza,
 - zakłóceniami harmonii w krajobrazie;
- czynna ochrona środowiska poprzez:
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska,
 - prawidłową politykę przestrzenną,
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,

- prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający zachowanie, popularyzację i upowszechnienie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych w warunkach racjonalnego gospodarowania.

Na terenie Parku, do czasu sporządzenia planu ochrony, obowiązują następujące ograniczenia:

- lokalizowania inwestycji szkodliwych dla środowiska oraz inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska lub trwale naruszyć walory krajobrazowe,
- lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w m.p.z.p.,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą bezściółkową,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
- wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów oraz niszczenia gleby,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- zanieczyszczania wód, gleby oraz powietrza, ponad wielkości określone na podstawie odrębnych przepisów,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym.

6.1.3. Strefy ochrony sanitarnej ujęć wód powierzchniowych

Gmina dysponuje komunalnymi ujęciami wody zaopatrującymi w wodę sołectwo składającymi się z 2 ujęć wody (Nr 1 na potoku „Bez Nazwy” w km 1+ 400 będącego prawobrzeżnym dopływem do potoku Łękawka Mała i nr 2 położnym na terenie wsi Kocierz Rychwałdzki w gminie Łękawica) i 2 zbiorników wody (Gilowice Rozcięta i Gilowice Siedlakówka). Część sołectwa Rychwałd korzysta z ujęcia wody na potoku Kaniowiec z lokalnym zbiornikiem wody.

Ujęcia wody pitnej na terenie gminy chronione są decyzjami administracyjnymi określającymi strefy sanitarne ujęć oraz nakazy, zakazy i ograniczenia obowiązujące na terenach stref. Obszary objęte strefami ochrony bezpośrednio zamykają się w granicach ogrodzeń ujęć i oznaczone zostały na rysunku studium.

W bezpośrednich strefach ochrony ujęć zabrania się:

- użytkowania gruntów dla celów nie związanych z eksploatacją ujęcia.

Nakazuje się (między innymi):

- odprowadzanie wód opadowych w taki sposób, by nie przedostawały się do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarowanie terenu zielenią.

Dla ujęć wód powierzchniowych nie wyznaczono stref ochrony pośredniej.

6.1.4. Lasy ochronne

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie P.G.L. LP Nadleśnictwa Jeleśnia o powierzchni zalesionej ogółem - 645 ha są **lasami ochronnymi**. Lasy te zostały przyporządkowane do następujących kategorii ochronności:

- lasy wodochronne - występujące u źródeł rzek i potoków, pełniące funkcje ochrony źródeł oraz występujące wzdłuż rzek i potoków pełniące funkcje przeciwpowodziowe retencji wód,
- lasy glebochronne - dla zwiększenia retencyjności zlewni w strefach grzbietowych i ochrony przeciwoerozyjnej na skarpach i stromych stokach.

6.1.5. Obszary sieci Natura 2000

Na terenie gminy nie występują obszary sieci Natura 2000. Niemniej, w bezpośrednim sąsiedztwie, na terenie gminy Łękawica, występuje SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 PLH240023 „BESKID MAŁY”.

Na terenie OOS Beskid Mały, spośród siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I do Dyrektywy rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, występuje 15 siedlisk.

W obszarze NATURA 2000 ograniczenia dotyczą w niewielkim stopniu dotychczasowych sposobów gospodarowania, w większym natomiast intensyfikacji tego gospodarowania i nowych inwestycji. Jeśli bowiem obszar zachował duże walory przyrodnicze w warunkach użytkowania to znaczy, że nie stanowi ono poważniejszego zagrożenia dla tych walorów. Inaczej jest z jego intensyfikacją i nowymi inwestycjami - działaniem ochronnym w tym zakresie w stosunku do obszaru Natura 2000, jest wymóg poddawanie procedurze oceny oddziaływania na środowisko (OOS) każdego projektu przedsięwzięcia mogącego stanowić zagrożenie dla istnienia siedlisk i gatunków będących motywem wyznaczenia ostoi. Dopuszczone do realizacji będą tylko takie przedsięwzięcia, które nie pogorszą stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na wyznaczonym dla nich obszarze Natura 2000. Przeprowadzanie OOS dotyczy nie tylko inwestycji planowanych w obrębie samego obszaru, ale także **planowanych w jego sąsiedztwie, o ile mogłyby mieć potencjalnie negatywny wpływ na walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru**.

W sąsiedztwie OOS dopuszczalne jest użytkowanie gospodarcze, chociaż z uwagi na typy siedlisk, będących podstawą wyznaczenia obszaru, obowiązują pewne ograniczenia. Mogą one mieć postać zakazów wykonywania pewnych działań na całym obszarze lub w jego części, albo zaleceń dotyczących pożądanых sposobów i czasu wykonywania zabiegów gospodarczych. Obowiązuje zasada, że użytkowanie nie może spowodować zaniku określonego typu siedliska, zmniejszenia jego powierzchni czy zaburzenia jego struktury i funkcji. W wielu przypadkach może się okazać, że kontynuacja dotychczasowego sposobu użytkowania terenu jest niezbędnym warunkiem utrzymania danego typu siedliska (np. siedliska łąkowe, utrzymywane w wyniku działalności człowieka).

6.2. Obiekty przyrodnicze wskazane do objęcia ochroną prawną

W opracowaniach ekofizjograficznych i innych przyrodniczych wskazano na terenie gminy obiekty przyrodnicze wskazane do objęcia ochroną m.in.:

- REZERWATY PRZYRODY: „Grąd w Gilowicach” - grąd subkontynentalny z najliczniejszym w Polsce stanowiskiem tojadu lisiego i udziałem licznych gatunków górskich, położony na lewobrzeżnej skarpie rzeki Łękawki, na wysokości kościoła w Gilowicach;
„Konuszka” - grąd subkontynentalny z udziałem licznych gatunków górskich, w tym bardzo rzadkiego żebrowca górskiego wraz z zespołem roślinności naskalnej, obejmuje porośnięte lasem zbocza Konuszki wraz z łągiem nad Łękawką.

Z uwagi na fakt, iż brak jest sprecyzowanych zamierzeń (brak opracowań przyrodniczych, szczegółowej lokalizacji, powierzchni obszaru itp.) propozycje potraktowano sygnalnie i nie zostały oznaczone na rysunku uwarunkowań i rysunku kierunków zagospodarowania. Stanowią jedynie element informacyjny.

6.3. Pozostałe elementy środowiska podlegające ochronie

6.3.1. Ochrona terenów stanowiących powiązania pomiędzy kompleksami terenów zielonych i otwartych

W związku z koniecznością zachowania powiązań ekologicznych, w studium utrzymano lokalne powiązania pomiędzy terenami zielonymi (szczególnie leśnymi) i otwartymi wymagające ochrony przed zainwestowaniem. Powiązania te stanowią ważny element w strukturze przyrodniczej gminy i obszarów przyległych. Ochrona ich przed zainwestowaniem jest szczególnie

istotna ze względu na zapewnienie możliwości migracji zwierzyny pomiędzy poszczególnymi kompleksami leśnymi.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu sieci ekologicznej ECONET-PL. Północna część gminy (w granicach PKBM) znajdują się w obszarze węzłowym o znaczeniu krajowym - 30K Beskidu Małego, a centralna i południowa w korytarzu ekologicznym o znaczeniu krajowym - 70K Beskidu Makowskiego i Wyspowego. Tutejszy obszar połączony jest szerokim korytarzem ekologicznym z Obszarem Beskidu Żywieckiego rangi międzynarodowej. Przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym.

Północna i południowa część obszaru gminy położone są w obrębie korytarzy ekologicznych, wydzielonych w ramach projektu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa” (Parusel J.B. i in., 2007). Południowy Korytarz Ekologiczny łączący Beskid Mały z Beskidem Makowskim został wyznaczony w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich, w celu zapewnienia łączności ekologicznej w skali europejskiej. W skład sieci wchodzi obszary przyrodniczo cenne oraz odcinki łączące te obszary. Południowy Korytarz Ekologiczny na terenie gminy przebiega dwoma odgałęzieniami w części północnej obejmuje wzniesienia położone w granicach Parku Krajobrazowego, w części południowej doliną Łękawki i wzniesienia na południe od niej.

Korytarze ekologiczne to obszary zapewniające możliwość migracji zwierzyny pomiędzy obszarami wyznaczone, jako:

- I. Obszary i korytarze ichtiologiczne - obszar gminy położony jest w korytarzu ichtiofauny, wyznaczonym w miejscu występowania gatunków przewodnich (istotnych gospodarczo) dla danej krainy rybnej, wyznaczonym dla zachowania materiału genetycznego cennych gatunków ryb i dla potadromicznych gatunków ryb - dolina Łękawki.
- II. Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny - dla migracji ptaków oraz przystanków pośrednich (miejsca zlokalizowane w obrębie szlaków migracji ptaków, będące terenem żerowania, odpoczynku, gniazdowania lub zimowania określonych gatunków). Szczególne znaczenie w przestrzeni tego korytarza ekologicznego posiada powierzchnia leśna i naturalna bezleśna - wzniesienia Beskidu Makowskiego.
- III. Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych - korytarze migracyjne umożliwiające przemieszczanie się pomiędzy siedliskami osobników należących do populacji ssaków kopytnych i drapieżnych oraz przystanki pośrednie, czyli obszary, które stanowią potencjały siedliska tych zwierząt (były zasiedlone w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze) - południowe stoki pasma Gibasowego Gronia w Beskidzie Małym.

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu za najistotniejsze należy uznać uzupełnienie i ochronę przed zabudową dolin tworzących systemy zieleni łąkowej oraz ciągów zieleni łącznikowej łączących drobne kompleksy leśne. Proponowane formy ochrony bioróżnorodności w postaci sieci korytarzy wprowadzić zachowują na terenie gminy ciągłość układu, nie mniej znajdują się pod stałą presją inwestycyjną. Poddane presji są szczególnie doliny cieków powierzchniowych wraz z otaczającą zielenią nadrzeczną, zalesione stoki głównych pasm górskich oraz obszary ekstensywnie użytkowanych krajobrazów łąkowo - leśnych na stokach i wierzchowinach.

6.3.2. Ochrona powierzchni ziemi i złóż kopalin

Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża kopalin podstawowych. Dla ochrony złóż pospolitych i powierzchni ziemi przyjmuje się następujące wymagania obowiązujące na obszarze całej gminy:

- Użytkowanie terenów przeznaczonych na cele rolnicze zgodnie z ich predyspozycjami ekologicznymi (grunty orne, użytki zielone, uprawy ogrodniczo-sadownicze).
- Zakaz budowy obiektów nie związanych z funkcją rolną w chronionych kompleksach rolniczych wysokich klas gleb.
- Zmianę użytkowania, wprowadzenie trwałych użytków zielonych i zalesień na gruntach narażonych na intensywną erozję gleb oraz osuwanie się mas ziemnych.

- Zakaz lokalizacji zabudowy w obszarach osuwisk okresowo aktywnych, za wyjątkiem terenu wskazanego w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego dla realizacji zabudowy rekreacyjnej.
- Fragment udokumentowanego złoża kruszywa kategorii C₂ „Łękawica” chroniony przed zagospodarowaniem uniemożliwiającym jego eksploatację.

6.3.3. *Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych*

Dla ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych przyjmuje się następujące wymagania obowiązujące na obszarze całej gminy:

- Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.
- Zakaz lokalizacji inwestycji „wodochłonnych” i szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.
- Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych.
- Sukcesywną realizację systemów kanalizacji sanitarnej w terenach zainwestowanych z odprowadzeniem ścieków do urządzeń oczyszczających.
- Utrzymanie stref ochronnych dla komunalnych i lokalnych ujęć i źródeł wód przeznaczonych do zaopatrzenia dla ludności.
- Osiągnięcie optymalnej retencyjności obszaru gminy poprzez ochronę terenów podmokłych, źródłiskowych, naturalnych źródeł, cieków, zbiorników wodnych, torfowisk.
- Ochronę koryt potoków wraz z zielenią porastającą brzegi:
 - zakaz zabudowy, grodzenia i innej działalności mogącej spowodować degradację szaty roślinnej porastającej skarpy koryt potoków; regulacje techniczne cieków winny być ograniczone do niezbędnego minimum, pod warunkiem zachowania naturalnego charakteru koryt oraz więzi hydrologicznej koryt z otoczeniem, a także utrzymania obudowy biologicznej potoków,
 - przy ewentualnym przekraczaniu cieków wodnych drogowymi obiektami inżynierskimi należy przewidzieć realizację przepustów o poziomym dnie umożliwiających przemieszczanie się drobnej fauny,
 - nową zabudowę należy lokalizować w odległości min. 15 m od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieku,
 - z terenów zalesionych należy wyeliminować nową zabudowę.
- Respektowanie zasad ochrony na obszarze GZWP nr 447 „Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały)”. Obowiązują działania na rzecz wzrostu retencji zlewniowej i zabezpieczenia poziomów wodonośnych przed wzrostem zanieczyszczeń, w tym między innymi poprzez:
 - powstrzymanie rabunkowej gospodarki w lasach, zalesienie wybranych obszarów,
 - zwiększenie przepuszczalności wody do gruntu,
 - zmianę zagospodarowania obszarów zalewowych den dolin dla poprawy retencji lokalnej (renaturalizacja terenów słabo zagospodarowanych w formie pasów ochronnych ekosystemów cieków wodnych,
 - likwidację punktowych źródeł zanieczyszczeń (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej),
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących przyczynić się do pogorszenia jakości wód podziemnych.

6.3.4. *Ochrona lasów*

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w niniejszym studium wszystkie lasy będące we władaniu Skarbu Państwa położone na terenie gminy są lasami ochronnymi (glebochronne i wodochronne). Lasy prywatne położone na terenie gminy nie mają statusu ochronnego, jednak ich walory przyrodnicze, widokowe i położenie w projektowanych systemach obszarów chronionych kwalifikują je do objęcia ochroną analogiczną do lasów państwowych.

Z uwagi na ochronę wartościowych gatunków flory występujących wzdłuż obrzeża lasu należy wykluczyć te miejsca dla zainwestowania. Minimalna odległość gruntów przeznaczonych pod zabudowę od skraju lasu powinna wynosić zatem 12 m.

Gospodarkę leśną należy tu prowadzić w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, do których zostały przeznaczone, w szczególności poprzez:

- Zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
 - preferowania naturalnego odnowienia lasów,
 - ograniczania regulacji stosunków wodnych.
- Zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
 - kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
 - stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
 - ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu,
 - ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najślabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia śinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
- Powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów rolnych o niskiej przydatności, z zachowaniem polan śródleśnych i terenów przyleśnych o wysokich walorach przyrodniczych:
 - szczegółowy sposób prowadzenia gospodarki leśnej ustala się w akcie o uznaniu lasu za ochronny.

6.3.5. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem

Dla ochrony jakości powietrza przyjmuje się następujące wymagania obowiązujące na obszarze całej gminy:

- Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.
- Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć związanych z komunikacją drogową, budowlami przeciwpowodziowymi oraz infrastrukturą techniczną (w tym inwestycje celu publicznego z zakresu łączności).
- Ograniczenie lokalizacji obiektów i urządzeń powodujących przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza oraz natężenia hałasu.
- Możliwość ustanowienia i zagospodarowania „obszarów ograniczonego użytkowania” wokół niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej (napowietrzne linie energetyczne wysokich napięć, instalacje radiokomunikacyjne).
- Realizację systemów zieleni izolacyjnej na terenach zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, wzdłuż dróg wojewódzkiej i powiatowych oraz lokalizację nowych obiektów w normatywnych odległościach od skraju jezdni.

7. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Celem polityki ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i zabytków jest:

- zachowanie i wyeksponowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego decydujących o tożsamości kulturowej gminy,
- kształtowanie atrakcyjnego oblicza gminy, a szczególnie jej przestrzeni publicznych,
- zachowanie krajobrazu otwartego obszarów o wysokich walorach przyrodniczych.

Zachowanie i ekspozycja wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego powinny polegać na:

- zachowaniu i rewaloryzacji zespołów i obiektów zabytkowych zarówno wpisanych do rejestru jak też pozostałych ujętych w ewidencji zabytków, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tradycyjną zabudowę drewnianą najbardziej zagrożoną ze względu na zły stan techniczny i wyburzenia powodowane przez realizację nowych obiektów,
- pozyskiwaniu inwestorów zainteresowanych odnową, zagospodarowaniem i wykorzystaniem na cele usługowe, turystyczne, itp. obiektów zabytkowych,
- promocji zasobów dziedzictwa kulturowego, które stanowić mogą atrakcję turystyczną gminy, poprzez informację o zabytkach, oznaczenie obiektów i wyznaczenie szlaków kulturowych wiodących przez zabytkowe fragmenty zabudowy,
- propagowaniu wśród mieszkańców wartości zasobów dziedzictwa kulturowego gminy, jej wyglądu i atrakcyjności,
- zachowaniu historycznych układów przestrzennych oraz dalszego ich rozwoju na zasadzie kontynuacji, wymiany i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- ochronie stanowisk archeologicznych udokumentowanych na terenie gminy.

Kształtowanie krajobrazu kulturowego wiąże się z:

- określeniem zasad kształtowania formy współczesnej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej uwzględniających historyczny kontekst urbanistyczny i architektoniczny w zakresie usytuowania i gabarytów obiektów (regulacje te należy umieścić w ustaleniach planów miejscowych),
- dążeniem do poprawy wyglądu i ujednolicenia wnętrza, zwłaszcza terenów mieszkaniowych o zróżnicowanej formie i gabarycie oraz chaotycznie usytuowanych budynkach poprzez zwrócenie uwagi na ogrodzenia, zieleń, małą architekturę, a w przypadku przebudowy czy rozbudowy - poprawy form obiektów,
- podniesieniem atrakcyjności gminnego centrum usługowego (przestrzeni publicznej) ze względu na jego ważną rolę w percepcji gminy (chodniki, zabudowa, zieleń, oświetlenie),
- zachowaniem istniejących zadrzewień i założeń zielonych, obudowy biologicznej cieków.

Zachowanie i ekspozycja krajobrazu otwartego wymaga:

- przeciwdziałania degradacji krajobrazu naturalnego, stanowiącego główny zasób południowej strefy gminy, poprzez zakaz zabudowy terenów eksponowanych krajobrazowo, a także ochronę przed nadmiernym obudowywaniem (zagęszczaniem zabudowy) wzdłuż dróg widokowych, szlaków i punktów widokowych,
- niedopuszczania do dewastacji krajobrazu przez budowę elementów infrastruktury technicznej (np. nowych naziemnych sieci) zwłaszcza w terenach o wysokich walorach,
- bezwzględnego przestrzegania zasad zapisanych w aktach prawnych o powołaniu na obszarze gminy szczególnych form ochrony przyrody i krajobrazu, w tym Parku Krajobrazowego Beskidu Małego z otuliną.

Dla gminy opracowano Gminną Ewidencję Zabytków, która dokumentuje pełne zasoby gminy w postaci obiektów architektury i budownictwa (w tym wpisanych do rejestru zabytków), kapliczek, krzyży i figur przydrożnych oraz zabytków archeologicznych.

7.1. Zasady ochrony zabytków dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków:

1. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
Giłowice					
1	6G-S	Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Apostoła z otoczeniem, ul. Krakowska 121		1 poł. XVIw. rozbud. w XVIIw.	dz. nr 7307, 7308 Rej. zabytków nr A-484/87 z 23.02.1987r.
2	19G-S	Cmentarz parafialny rzymsko - katolicki ul. Pokusy / ul. Szkolna		2 poł. XIXw.	Rej. zabytków nr A-620/89 z 03.11.1989r.
Rychwałd					
1	4R-S	Kościół paraf. rzym.-kat. p.w. Św. Mikołaja (wraz z otoczeniem w granicach ogrodzenia) ul. Franciszkańska 1		1756r	dz. nr 2358 Rej. zabytków nr A-531/87 z 02.11.1987r.
2	5R-S	Mur ogrodzeniowy wokół kościoła paraf. p.w. Św. Mikołaja ul. Franciszkańska 1		1756r.	dz. nr 2358 Rej. zabytków nr A-531/87 z 02.11.1987r.
3	6R-S	Dwa budynki - kaplica i wartownia - przy ogrodzeniu wokół kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja, ul. Franciszkańska 1		1756r.	dz. nr 2358 Rej. zabytków nr A-531/87 z 02.11.1987r.
4	7R-S	Plebania kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja ul. Franciszkańska 1	murowana	1833-35r.	dz. nr 2359 Rej. zabytków A-532/87 z 23.12.1987r.
5	8R-S	Cmentarz paraf. kościoła rzym.-kat. p.w. św. Mikołaja ul. Franciszkańska		koniec XVIIIw.	Rej. zabytków nr A-626/89 z 03.11.1989r.
6	9R-S	Kaplica p.w. Serca Pana Jezusa z otoczeniem w granicach parceli ul. Franciszkańska (koło cmentarza)	drewniana zrębowa	1757r.	dz. nr 235/6 Rej. zabytków nr A-530/87 z 03.11.1987r.
7	32R-SW	Dwór w zespole dworsko-parkowym ul. Spacerowa 13		1 poł. XIXw.	Rej. zabytków nr A-185/77 z 20.09.1977r.
8	33R-SW	Dawna stajnia i wozownia w zespole dworsko-parkowym ul. Spacerowa 13		1 poł. XIXw.	Rej. zabytków nr A-185/77 z 20.09.1977r.
9	34R-SW	Dawny budynek gospodarczy w zespole dworsko-parkowym ul. Spacerowa 13		1 poł. XIXw.	Rej. zabytków nr A-185/77 z 20.09.1977r.
10	35R-SW	Park z bramą, ogrodzeniem, starodrzewiem - w zespole dworsko-parkowym ul. Spacerowa 13		1 poł. XIXw.	Rej. zabytków nr A-185/77 z 20.09.1977r.

W stosunku do obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje:

- wymóg uzyskania pozwolenia konserwatorskiego w wypadku podejmowania jakichkolwiek działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku (art. 36 ustawy o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami), zwłaszcza w wypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, a także w razie wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku oraz umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów;
- w wypadku zagospodarowania na cele użytkowe - wymóg posiadania przez właściciela lub posiadacza zabytku dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku i możliwości jego adaptacji (z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości zabytku), a także uzgodnionego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków programu zagospodarowa-

nia i dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości oraz programu prac konserwatorskich.

Dla ochrony wymienionych obiektów i zespołów zabytkowych wyznacza się strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Granice stref ścisłej ochrony konserwatorskiej i lokalizacje obiektów wpisanych do rejestru zabytków przedstawiono na mapie „Kierunków zagospodarowania” stanowiącej rysunek nr 1 Studium w skali 1 : 10 000.

W strefach obowiązuje:

- nakaz utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej zabudowy - układu kompozycyjnego;
- konserwacja i rewaloryzacja obiektów kubaturowych,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie lokalizacji, skali i bryły obiektów oraz stosowania zasady nawiązywania współczesnych form architektonicznych do lokalnej tradycji budowlanej;
- ochrony elementów małej architektury związanych z kompozycją zespołów i obiektów zabytkowych (ogrodzenia, słupki graniczne, kapliczki itp.);
- zachowania i rekonstrukcji historycznych przestrzeni publicznych,
- ochrony i rewaloryzacji istniejącej zieleni zabytkowej, w tym utrzymania, rewaloryzacji i rekonstrukcji układów kompozycyjnych, ochrony i pielęgnacji drzewostanu;
- zachowanie dominant historycznych z zakazem wprowadzania nowych dominant;
- dla zabytkowych cmentarzy - utrzymanie historycznych układów dróg i alejek, zachowanie i rewaloryzacja założeń oraz elementów (zabytkowe nagrobki, kaplice, krzyże, starodrzew, mała architektura, zabytkowe ogrodzenia);

Wszelka działalność inwestycyjna w obszarze strefy wymaga uzgodnienia i nadzorowania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków stosownie do przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

7.2. Zasady ochrony dla obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

1. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty wpisane do ewidencji zabytków:

A. Obiekty sakralne:

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
Gilowice					
1	1G-S	Figura Matki Boskiej z Lourdes ul. Beriniego 8		przed 1939r.	
2	2G-S	Figura Matki Bożej fund. Szwajców ul. J. Beriniego (pod Starym Dworem)		1828r.	
3	3G-S	Kapliczka szafkowa Matki Boskiej przy posesji Jaśminowa 1 (d. nr 228), ul. Krakowska / ul. Jaśminowa		1947r.	
4	4G-S	Figura Chrystusa upadającego na Komaniej Górze, ul. Podgórze		1761r.	
5	5G-S	Kapliczka wnękowa z figurą Matki Boskiej, ul. Komania Góra 1B	murowana	1930r.	
6	7G-S	Ogrodzenie kościoła paraf. pw. Św. Andrzeja Apostoła, ul. Krakowska 121		XVIII / XIXw.	dz. nr 7307, 7308
7	8G-S	Kapliczka z figurą Królowej Jadwigi przy ogrodzeniu kościoła paraf. pw. Św. Andrzeja Apostoła, ul. Krakowska 121	kamienna	poł. XIXw.	
8	9G-S	Kapliczka kolumnowa ul. Krakowska, obok placu przed kościołem (Pl. Niepodległości)	kamienna	1730r.	

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
9	10G-S	Kapliczka szafkowa z figurą Matki Boskiej z Lourdes, ul. Krakowska 143 (d. nr 466)	murowana	1936r.	
10	11G-S	Kapliczka - Figura Chrystusa Nazareńskiego, ul. Krakowska 164 / skrzyż. z ul. Powstańców Śl. (Na Mocarzy), d. nr 374		1863r.	
11	12G-S	Kapliczka - krzyż kamienny „u Lubrów”, ul. Krakowska skrzyż. z ul. Osikową	kamienna	1938r.	
12	13G-S	Kapliczka wnekowa z Chrystusem Nazareńskim, ul. Krakowska 221 / skrzyż. z ul. Kasztanową (z Kubakówki)	murowana	przełom XVIII / XIXw.	
13	14G-S	Kapliczka - figura Chrystusa upadającego, ul. Krakowska / wylot ul. Zjazdowej (w Młynie)	kamienna	1 poł. XIXw.	
14	15G-S	Kapliczka - figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem „U Pasków”, ul. Krakowska 223 / róg ul. Kręta (d. nr 173),		1887r. (lub 1820r.)	
15	16G-S	Kapliczka- figura kamienna „Trzeci upadek” z drewnianym zadaszaniem, ul. Krakowska 249 (d. nr 344) (na Copijówce)	kam-drew.	14.10.1796r.	
16	17G-S	Kapliczka - figura Madonny ul. Krakowska 249 (d. nr 344) (na Copijówce)	kamienna	1794r.	
17	18G-S	Kapliczka słupowa „U Muchów” ul. Podgórze	kamienna	pocz. XXw.	
18	20G-S	Kapliczka kolumnowa ul. Racławska 2 / róg ul. Krakowska (d. nr 837)	kamienna	10. 1820r.	
19	21G-S	Kapliczka - figura Matki Boskiej „Madonna zza Działu” ul. Rychwałdzka	kamienna	1787r.	
20	22G-S	Kapliczka murowana wnekowa „U Sroków”, ul. Rychwałdzka, za Działem	murowana kamienna	1801r.	
21	23G-S	Kapliczka murowana wnekowa ul. Wąska/ul. Dudy „U Dudów”	murowana ceglana	koniec XIXw.	
22	24G-S	Kapliczka „Boża Męka” - „u Siedlaków” ul. Wąska naprzeciw nr 6,	kamienna	1892r.	
23	25G-S	Kapliczka - figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem ul. Zakopiańska / skrzyż. z ul. Bukową (w Rozciętej)	kamienna poli- chromowana	1908r.	
24	26G-S	Kapliczka wnekowa ul. Zakopiańska nr 190 (w Rozciętej)	murowana z cegły	1908r.	
25	27G-S	Kaplica murowana ul. Zapolnicka 18 na Grapie (na Zapolniku)	murowana kamienna	1863r.	
26	28G-S	Krzyż przydrożny przy drodze z Pewli Ślemieńskiej do Ślemienia	kamienny	pocz. XXw.	
Rychwałd					
1	1R-S	Kapliczka, przysiółek Pycliki ul. Beskidzka naprzeciw nr 129	murowana	1 poł. XIXw.	
2	2R-S	Kapliczka ul. Beskidzka / róg ul. Dział	murowana kamienna	pocz. XXw.	
3	3R-S	Kapliczka słupowa ul. Beskidzka/ róg ul. Holnówka	murowana	1934r.	
4	10R-S	Kaplica ul. Franciszkańska, koło cmentarza paraf.	murowana	1867r.	
5	11R-S	Kaplica Matki Boskiej Siedmiu Boleści ul. Franciszkańska przy posesji nr 14	murowana	18.05.1908r.	
6	12R-S	Kapliczka wnekowa, przysiółek Dział ul. Św. Jana / skrzyż. z ul. Krakowską	murowana	pocz. XIXw.	
7	13R-S	Kapliczka wnekowa z figurą Św. Jana Nepomucena, ul. Św. Jana naprzeciw nr 22	drewniana	ok. 1900r.	
8	14R-S	Kapliczka „Upadek” z figurą Chrystusa ul. Św. Jana koło posesji nr 44		pocz. XXw.	

B. Budynki:

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
Giłowice					
1	1G-SW	Dom „Stary dwór” ul. Beriniego 33 (d. nr 15)	murowany	1814r., przebud. 1947r.	dz. nr 5272/5
2	2G-SW	Dom ul. Kątykówka 3 (d. nr 69)	drewniano- murowany	lata 20-te XXw.	dz. nr 2688/1
3	3G-SW	Dom ul. Kasztanowa 9 (d. nr 479)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	dz. nr 10358
4	4G-SW	Dom ul. Kasztanowa 18 (d. nr 257)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 10389
5	5G-SW	Pomnik - obelisk poświęcony poległym w I wojnie światowej ul. Krakowska, pl. Niepodległości	kamienny	1919r.	
6	6G-SW	Pomnik - obelisk poświęcony pomordowanym w 1944r. ul. Krakowska	marmurowy	1945r.	naprzeciw Apteki ul. Krakowska 65
7	7G-SW	Budynek biurowo-usługowy GS SCh PKO, ul. Krakowska 38	murowany	lata 30-te XXw.	
8	8G-SW	Dom ul. Krakowska 67 (d. nr 480)	drewniany	lata 20-te XXw.	dz. nr 1601
9	9G-SW	Budynek starej szkoły ul. Krakowska 119		pocz. XXw.	
10	10G-SW	Dom ul. Krakowska nr 171 (d. nr 537)	drewniano- murowany	1920 / 30r.	dz. nr 8802
11	11G-SW	Dom ul. Krakowska 172 (d. nr 351)	drewniano- murowany	ok. 1910r.	dz. nr 11538
12	12G-SW	Dom ul. Krakowska 241 (d. nr 230)	drewniany	lata 20-te XXw.	dz. nr 11521/2
13	13G-SW	Dom ul. Marszałki 1 (d. nr 245)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 7286
14	14G-SW	Dom ul. Marszałki 5 (d. nr 498)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 7291
15	15G-SW	Dom ul. Młynarska 2 (d. nr 731)		lata 30-te XXw.	dz. nr 2355
16	16G-SW	Chałupa ul. Mrowce 2 (d. nr 304)	drewniana zrębowa	koniec XIXw.	dz. nr 22717
17	17G-SW	Dom ul. Na Grapie 2 (d. nr 308)	drewniany zrębowy	pocz. XXw.	dz. nr 6237/2
18	18G-SW	Zagroda - dom, stodoła drewn. ul. Na Grapie 15 (d. nr 620)		lata 20-te XXw.	dz. nr 5623/2
19	19G-SW	Dom ul. Na Grapie 18 (d. nr 293)	drewniano- murowany	lata 30-te XXw.	dz. nr 6184/2
20	20G-SW	Zagroda - dom, stodoła drewn. zrębowa, ul. Na Grapie 20 (d. nr 117)		lata 30-te XXw.	dz. nr 6169
21	21G-SW	Dom, ul. Na Grapie 34B (róg ul. Zapolnicka)	drewniany	lata 30-te XXw.	dz. nr 6111/2
22	22G-SW	Dom ul. Orawiany 4 (d. nr 55),	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 3998
23	23G-SW	Dom ul. Orzechowa 3 (d. nr 286)	drewniany zrębowy	ok. 1930r.	dz. nr 8387
24	24G-SW	Dom ul. Podgórze 4 (d. nr 313)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	dz. nr 8372
25	25G-SW	Dom ul. Podgórze 5,7 (d. nr 315)	drewniany zrębowy	1920 / 30r.	dz. nr 8407, 8406
26	26G-SW	Dom - wikałówka ul. Pokusy 1	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
27	27G-SW	Dom ul. Pokusy 2 (d. nr 600)	murowany	lata 30-te XXw.	dz. nr 2691
28	28G-SW	Dom ul. Pokusy 8 (d. nr 70)	drewniano- murowany	lata 30-te XXw.	dz. nr 2685
29	29G-SW	Dom ul. Rychwałdzka, dojazd od ul. Marszałki,	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 6876

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
30	30G-SW	Dom ul. Rychwałdzka, dojazd od ul. Marszałki,	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 6671
31	31G-SW	Dom, ul. Rychwałdzka, (na granicy z Rychwałdem)	drewniany zrębowy	pocz. XXw.	dz. nr 6291
32	32G-SW	Dom ul. Skotniczyk 1 (d. nr 396)	drewniany zrębowy	1920 / 30r.	dz. nr 624
33	33G-SW	Dom ul. Słoneczna 26 (d. nr 40)	drewniany zrębowy	1920 / 30r.	dz. nr 1469/1
34	34G-SW	Dom ul. Spacerowa 3 (d. nr 40)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 1469/1
35	35G-SW	Dom ul. Starodworska 8A (d. nr 16)	drewniany zrębowy	1920 / 30r.	dz. nr 4992
36	36G-SW	Dom ul. Starodworska 51 (d. nr 350)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	dz. nr 4691/2
37	37G-SW	Dom ul. Stasińce 1 (d. nr 77)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	dz. nr 2008/1
38	38G-SW	Dom ul. Stasińce 7	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
39	39G-SW	Trzy piwniczki ul. Stasińce	kamienno-drewniane	pocz. XXw.	
40	40G-SW	Dom ul. Wąska 18 (d. nr 307)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	dz. nr 3092
41	41G-SW	Stodoła ul. Wąska 18 (d. nr 307)	drewniana zrębowa	lata 20-te XXw.	dz. nr 3092
42	42G-SW	Dwie piwniczki, zadaszone ul. Wąska 24 (d. nr 414)	kamienno-drewniane	lata 20-te XXw.	dz. nr 3085
43	43G-SW	Piwnica sklepiona ul. Wąska naprzeciw numeru 98	kamienna	pocz. XXw.	
44	44G-SW	Most drogowy nad potokiem Skotniczek ul. Zakopiańska/skrzyż ul. Siedlakówka, na drodze Żywiec - Sucha Besk.		1925r.	
45	45G-SW	Chałupa ul. Zakole 15 / róg ul. Wąska (d. nr 298)	drewniana zrębowa	pocz. XXw.	dz. nr 3967
46	46G-SW	Dom ul. Zapolnicka 8 (d. nr 111)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	dz. nr 5622
47	47G-SW	Dom ul. Zapolnicka nr 14B (d. nr 108)	drewniany zrębowy	1760r.	dz. nr 5602/8
48	48G-SW	Dom (stary dom Podgórskich) ul. Za Wodą 16 (d. nr 829)	murowany	pocz. XIXw.	dz. nr 5066, 5068/3
49	49G-SW	Dom ul. Za Wodą 22 (d. nr 1021)	drewniany	lata 30-te XXw.	dz. nr 4973/3
Rychwałd					
1	1R-SW	Dom folwarczny ul. Beskidzka 2 róg ul. Walatków (d. nr 2)	murowany	1 poł. XIXw.	
2	2R-SW	Budynek - Ośrodek Zdrowia ul. Beskidzka 39	murowany	1929 r.	
3	3R-SW	Chałupa ul. Beskidzka 68 (d. nr 36)	drewniana zrębowa	ok.1890 r.	
4	4R-SW	Stodoła ul. Beskidzka 68 (d. nr 36)	drewniana zrębowa	ok.1890 r.	
5	5R-SW	Dom ul. Beskidzka 74A	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
6	6R-SW	Dom ul. Beskidzka 78 (d. nr 45)	drewniany zrębowy	ok.1920/30 r.	
7	7R-SW	Dom ul. Beskidzka 83	murowano - drewniany	lata 30-te XXw.	
8	8R-SW	Spichlerz ul. Beskidzka 87	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
9	9R-SW	Dom ul. Beskidzka 96	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
10	10R-SW	Dom ul. Beskidzka 97	murowano-drewniany	lata 30-te XXw.	
11	11-SW	Chałupa ul. Beskidzka 128 (d. nr 61)	drewniana zrębowa	ok.1900/10 r.	

Lp.	Nr GEZ	Obiekt	Rodzaj konstrukcji	Czas powstania	Uwagi
12	12R-SW	Dom ul. Beskidzka 136	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
13	13R-SW	Dom ul. Beskidzka 146 (d. nr 50)	drewniany zrębowy	pocz. XX w.	
14	14R-SW	Dom ul. Biełki 2 (d. nr 280)	drewniany zrębowy	lata 30-te XXw.	
15	15R-SW	Chałupa ul. Biernatki 2 (d. nr 116)	drewniana zrębowa	³ / ₄ ćw. XIX w.	
16	16R-SW	Dom ul. Bujna 4 (d. nr 136)	drewniany zrębowy	ok.1920 r.	
17	17R-SW	Obora ul. Dział 12	murowana z kamienia	pocz. XXw.	
18	18R-SW	Dom ul. Dział 29 (d. nr 266)	drewniany zrębowy	lata 20-te XXw.	
19	19R-SW	Most drogowy na Łękawce ul. Św. Jana		1907r.	
20	20R-SW	Dom ul. Św. Jana 5 (d. nr 149)	drewniany zrębowy	1920/30r.	
21	21R-SW	Dom ul. Św. Jana 6, róg ul. Polna (d. nr 347),	drewniany zrębowy	1910/20 r.	
22	22R-SW	Dom ul. Św. Jana 9 (d. nr 56)	drewniany zrębowy	pocz. XX w.	
23	23R-SW	Dom ul. Św. Jana 16 (d. nr 156)	drewniany zrębowy	1922 r.	
24	24R-SW	Dom ul. Św. Jana 18 róg ul. Krakowska	drewniano-murowany	lata 20-te XXw.	
25	25R-SW	Dom ul. Kasztanowa 1 (d. nr 252)	drewniany zrębowy	ok.1900/10 r.	
26	26R-SW	Dom ul. Kasztanowa 2A (d. nr 28)	drewniany zrębowy	pocz. XX w.	
27	27R-SW	Stodoła przy posesji ul. Kasztanowa 2A (d. nr 28)	drewniana zrębowa	pocz. XX w.	
28	28R-SW	Dom ul. Kwiatowa 1 (d. nr 148)	murowano- drewniany	1910/20 r.	
29	29R-SW	Dom ul. Słoneczna 2 (d. nr 201)	drewniany zrębowy	ok.1910 r.	
30	30R-SW	Dom ul. Spacerowa 8 (d. nr 281)	drewniany zrębowy	1932 r.	
31	31R-SW	Dom ul. Spacerowa 9	drewniany zrębowy	ok. 1932r.	
32	36R-SW	Zagroda (dom i stodoła) ul. Wesola, (U Wali)	drewniana	lata 30-te XXw.	dz. nr 1040, 1041, 1060/2

Obiekty wymienione w tym punkcie zostały naniesione na rysunek „Kierunki zagospodarowania” stanowiący rysunek nr 1 Studium w skali 1 : 10 000.

Ustalenie szczegółowych warunków zabudowy i zagospodarowania dla obiektów w ewidencji zabytków wraz z bezpośrednim otoczeniem, nastąpi na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych rejonów, przy zachowaniu następujących ogólnych zasad:

1) dla obiektów architektury i budownictwa:

- nakaz zachowania historycznych cech stylowych budynków w szczególności: gabarytów i formy obiektów, geometrii i pokrycia dachów, wystroju elewacji i detali architektonicznych, podziału architektonicznego elewacji (rozmiar, kształt i rozmieszczenie otworów),
- możliwość zmiany sposobu użytkowania istniejących obiektów, zgodnym z przeznaczeniem ustalonym w planie, pod warunkiem zachowania ich charakterystycznych cech stylowych,
- zachowanie otoczenia obiektów w granicach działki wraz ze starodrzewiem i zielenią komponowaną, ogrodzeniami zabytkowymi i nawierzchniami,
- zakaz umieszczania na elewacjach reklam, tablic i urządzeń informacyjnych wielkoformatowych, agresywnych w formie a także urządzeń technicznych (klimatyzatory, anteny) pogarszających walory ekspozycyjne obiektów; ewentualne reklamy oraz tablice i urzą-

dzenia informacyjne i inne dopuszczalne wyłącznie w formie, estetyce i wielkości dostosowanych do walorów zabytkowych obiektów, oraz zapewniające im właściwą ekspozycję;

2) dla obiektów małej architektury (kapliczki, figury, krzyże przydrożne):

- zachowanie obiektu wraz z zabytkowym starodrzewiem w jego bezpośrednim otoczeniu,
- utrzymanie istniejącej formy, detalu architektonicznego obiektu, a także w przypadku jego renowacji zastosowanie materiałów wykończeniowych dostosowanych do pierwotnego wykończenia; w przypadku przebudowy drogi, wymuszającej przeniesienie obiektu, nowa lokalizacja powinna być możliwie najbliższa pierwotnej; przeniesienie obiektu należy poprzedzić zabiegami konserwacyjnymi w oparciu o program konserwatorski.

7.3. Zasady ochrony zabytków archeologicznych

- ochronie podlegają następujące zabytki archeologiczne.

Lp.	Nr Krajowej ewidencji stanowisk archeologicznych	Nr GEZ / nr działek	Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Typ stanowiska	Chronologia
Gilowice							
1	110514	1G-A 10618, 10619, 10645, 10646, w części: 10663, 10664, 10665, 10666	1	110-51	4	grodzisko	wczesne średniowiecze A-675/91
2	110513	2G-A	2	110-51	3	śląd osadnictwa	późne średniowiecze i okres nowożytny
3	110512	3G-A	3	110-51	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny
4	110511	4G-A	4	110-51	1	śląd osadnictwa	okres nowożytny
5	1105039	5G-A	5	110-50	39	śląd osadnictwa	okres nowożytny
6	1105040	6G-A	6	110-50	40	śląd osadnictwa	neolit i okres nowożytny
7	1105041	7G-A	7	110-50	41	śląd osadnictwa	późne średniowiecze i okres nowożytny
8	109506	8G-A	8	109-50	6	śląd osadnictwa	okres nowożytny
9	109507	9G-A	9	109-50	7	śląd osadnictwa	okres nowożytny
Rychwałd							
10	1105026	1R-A	1	110-50	26	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze
11	110504	2R-A	2	110-50	4	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / okres nowożytny
12	110505	3R-A	3	110-50	5	śląd osadnictwa	późne średniowiecze
13	110506	4R-A	4	110-50	6	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / okres nowożytny
14	110507	5R-A	5	110-50	7	śląd osadnictwa	okres nowożytny
15	110508	6R-A	6	110-50	8	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze / okres nowożytny
16	110509	7R-A	7	110-50	9	śląd osadnictwa	neolit i późne średnio- wiecze / okres nowoż.
17	1105010	8R-A	8	110-50	10	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / okres nowożytny

Lp.	Nr Krajowej ewidencji stanowisk archeologicznych	Nr GEZ / nr działek	Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Typ stanowiska	Chronologia
18	1105011	9R-A	9	110-50	11	śląd osadnictwa	późne średniowiecze
19	1105012	10R-A	10	110-50	12	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / okres nowożytny
20	1105013	11R-A	11	110-50	13	śląd osadnictwa	okres nowożytny
21	1105014	12R-A	12	110-50	14	śląd osadnictwa	okres nowożytny
22	1105015	13R-A	13	110-50	15	śląd osadnictwa	okres nowożytny
23	1105016	14R-A	14	110-50	16	śląd osadnictwa	okres nowożytny
24	1105017	15R-A	15	110-50	17	śląd osadnictwa	epoka kamienia
25	1105018	16R-A	16	110-50	18	śląd osadnictwa	epoka kamienia i okres nowożytny
26	1105019	17R-A	17	110-50	19	śląd osadnictwa	okres nowożytny
27	1105020	18R-A	18	110-50	20	śląd osadnictwa	okres nowożytny
28	1105021	19R-A	19	110-50	21	śląd osadnictwa	okres nowożytny
29	1105022	20R-A	20	110-50	22	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / okres nowożytny
30	1105023	21R-A	21	110-50	23	śląd osadnictwa	okres nowożytny
31	1105024	22R-A	22	110-50	24	śląd osadnictwa	pradzieje i okres nowożytny
32	1105025	23R-A	23	110-50	25	śląd osadnictwa	epoka kamienia, pradzieje i okres nowożytny

Obszary objęte ochroną w postaci stref stanowisk archeologicznych oznaczono odpowiednio na mapie „Kierunków zagospodarowania” stanowiącej rysunek nr 1 Studium.

Granice stref ochrony stanowisk: nr 110514 (1G-A), nr 110506 (4R-A), nr 1105012 (10R-A) zostały wyznaczone indywidualnie przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Dla pozostałych stanowisk wyznacza się strefy ochrony o promieniu 40 m od centrum każdego stanowiska.

Ustalenia dla strefy archeologicznej ochrony konserwatorskiej nieruchomości zabytków archeologicznych:

- w strefie ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego przekształcenia ograniczone są uwarunkowaniami ochrony i obserwacji archeologicznej, dopuszcza się zagospodarowanie terenu po przeprowadzeniu badań archeologicznych. Zakres i rodzaj badań archeologicznych zgodnie z art. 31 w/w ustawy określa Wojewódzki Konserwator Zabytków,
- obowiązuje zakaz wszelkich działań niszczących: głęboka orka, prace wybierzykowe, niwelacyjne, nasadzenia i zalesianie.

Realizacja na terenie gminy inwestycji liniowych tj.: gazowych, wodociągowych, elektryfikacyjnych, a w szczególności drogowych, które ze względu na rozległość prac stwarzają możliwość odkrycia niezewidencjonowanych wcześniej reliktywów archeologicznych wymaga prowadzenia inwestycyjnych prac ziemnych pod specjalistycznym nadzorem archeologicznym. Wszelkie odkryte w trakcie prac ziemnych przedmioty zabytkowe oraz obiekty nieruchome i nawarstwienia kulturowe podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

7.4. Strefy ochrony wartości kulturowych

Wyznacza się strefy ochrony wartości kulturowych w centrum wsi Gilowice i Rychwałd.

Granice stref ochrony wartości kulturowych przedstawiono na mapie „Kierunków zagospodarowania” stanowiącej rysunek nr 1 Studium w skali 1 : 10 000.

W strefach ustala się:

- zakaz wprowadzania nowych dominant oraz utrzymanie zasadniczych elementów rozplanowania w ich historycznym kształcie;
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń zakłócających wgląd na obiekty wpisane do rejestru zabytków;
- nakaz utrzymania i pielęgnacji starodrzewu w alejach przydrożnych, otoczeniu kapliczek i krzyży przydrożnych oraz zabytkowej zabudowy.

8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Ze względu na położenie w terenach górskich znaczenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako źródła dochodu mieszkańców nie ma istotnego znaczenia i będzie systematycznie maleć. Tereny, które przestaną być wykorzystywane rolniczo mogą pozostawać w stanie naturalnym i samoistnie przekształcać się w tereny zieleni nieurządzonej, będą również podlegać naturalnym zalesieniom. Warunki środowiskowe powodują, że optymalnym kierunkiem przekształceń przestrzeni rolniczej, na znacznej powierzchni gminy, jest zalesienie i zadarnienie terenu. Ze względu na dużą powierzchnię terenów zalesionych (las państwowe i prywatne) istotne znaczenie ma kształtowanie przestrzeni leśnej.

8.1. Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Rolnicza przestrzeń produkcyjna kształtowana będzie zgodnie z jej potencjalnymi walorami i predyspozycjami: zasadami ochrony terenów o wysokich wartościach dla rolnictwa, zagrożeniami wynikającymi z przyczyn naturalnych oraz położeniem w stosunku do terenów zainwestowanych, a w szczególności:

- Gleby użytków rolnych średniej jakości (klasy bonitacyjne IV i V) mogą być przeznaczane do zagospodarowania nierolniczego, po uprzednim sporządzeniu analizy ekonomicznej uzasadniającej potrzebę wyłączenia ich z produkcji rolniczej.
- Grunty najłabsze, zwłaszcza położone na stokach, gdzie zachodzi proces intensywnej erozji gleb, należy w miarę wzrostu kultury rolnej przeznaczać pod trwałe użytki zielone lub pod zalesienie. Na gruntach podlegających erozji wodnej (wylesione tereny podstokowe) użytkowanych rolniczo należy stosować zabiegi przeciwoerozyjne (orka w poprzek stoku, wprowadzanie płodozmianu z roślinami wieloletnimi, tarasowanie pól itp.).
- Użytki zielone, a zwłaszcza łąki naturalne pełniące funkcje korytarzy ekologicznych w dnach dolin rzecznych oraz użytki zielone polan śródleśnych i na terenach podleśnych należy zachować w stanie naturalnym, nie należy ich przeznaczać pod zalesienie i pod zabudowę, w celu zachowania drożności naturalnych powiązań pomiędzy ekosystemami.

Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych

- Zalesienie gruntów rolnych, a zwłaszcza użytków zielonych nie powinno obejmować cennych siedlisk przyrodniczych, które należy chronić przed zmianą użytkowania zachowując tzw. nieużytki naturogeniczne stanowiące ostoje cennych gatunków flory i fauny. Nieużytki takie (np. tereny podmokłe, oczka wodne, bagna, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) należy zachować ze względu na wartości biocenotyczne i krajobrazowe.
- Lokalizacja infrastruktury technicznej i komunikacji na gruntach rolnych jest możliwa poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę, jeśli nie wymaga to zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne.
- Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy zagrodowej (siedliskowej):
 - w terenach rolnych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi,
 - dla poprawy warunków bytowych rodziny utrzymującej się z rolnictwa - w istniejących siedliskach,

Kierunki rozwoju obszarów wiejskich

Zgodnie ze strategią rozwoju województwa śląskiego, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich upatruje się w:

- agroturystyce,
- dynamicznym rozwoju usług produkcyjnych i bytowych,
- stosowaniu najnowszych technologii,
- stopniowej zmianie profilu upraw: zmniejszenie areалу zasiewów zboża na rzecz roślin przemysłowych, wykorzystywanych głównie w celach energetycznych (wykorzystanie i produkcja biomasy).

Ponieważ zmiana rodzaju i technologii upraw wymaga od rolnika poniesienia stosunkowo wysokich nakładów, wymaga to wprowadzenia długofalowej polityki wspierającej finansowo nowe przedsięwzięcia. Jest to zgodne z unijnymi programami rozwoju rolnictwa i turystyki, promującymi proekologiczne źródła energii oraz małe firmy świadczące usługi turystyczne, w tym gospodarstwa agroturystyczne.

Elementy polityki rolnej dla osiągnięcia celów i realizacji kierunków rozwoju gminy w zakresie rolnictwa:

- 1) Stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych dla zachowania żyzności gleb.
- 2) Przeciwdziałanie zmianom użytkowania łąkowo - pastwiskowego na inne cele.
- 3) Wprowadzenie obudowy biologicznej cieków dla ograniczenia spływów powierzchniowych środków chemicznych o raz upraw polowych.
- 4) Wprowadzenie na terenach upraw rolnych różnych form zadrzewień tworzących spójną sieć ciągów dla wytworzenia korytarzy środowiskowych.
- 5) Wprowadzenie zakazu stosowania środków ochrony o wysokiej klasie toksyczności oraz nawozów sztucznych w dawkach powodujących skażenie gleb i wód.
- 6) Zachęcanie do prowadzenia upraw biodynamicznych.
- 7) Prowadzenie działań sprzyjających wprowadzaniu zalesień gatunkami zgodnymi z siedliskiem.
- 8) Prowadzenie działalności edukacyjnej.

8.2. Kształtowanie terenów lasów i zadrzewień

Funkcje ochronne lasów:

Lasy gminy należy użytkować zgodnie z ich funkcją wiodącą. Całość lasów pełni w gminie funkcje ochronne - wodochronne i glebochronne. Należy je chronić przed przeznaczeniem na cele nieleśne, nie dopuszczać do zainwestowania niezwiązanego z ochroną i powiększaniem zasobów leśnych oraz spełnianiem funkcji społecznych lasu.

Kierunki zagospodarowania terenów leśnych:

- zachowanie trwałości istniejących zasobów leśnych,
- wprowadzanie zalesień na terenach o niskiej przydatności dla rolnictwa, sąsiadujących z kompleksami leśnymi, na terenach narażonych na zjawiska erozji wodnej gleb i na procesy osuwiskowe; zalesienia na stokach i uporządkowanie granicy polno - leśnej wpłynie korzystnie zarówno na stan całości lasów jak i ograniczy zagrożenia powodziowe i erozyjne w zlewniach potoków,
- utrzymanie w stanie naturalnym terenów przyrodniczo cennych, oraz śródleśnych polan i nieużytków,
- ochrona przed nadmierną i niekontrolowaną penetracją turystyczną, kanalizacja ruchu turystycznego poprzez wyznaczanie tras turystyki pieszej, rowerowej, miejsc biwakowania i innych urządzeń,
- zakaz dokonywania zmian w postaci wycinki drzew i poszycia leśnego, prowadzenia prac melioracyjnych, i innych czynności mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych.

9. Inwestycje celu publicznego

9.1. Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego na przedmiotowym obszarze nie przewidziano zadań ani inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

9.2. Inwestycje o znaczeniu lokalnym

Zakładając, że inwestycjami o znaczeniu lokalnym jest proces tworzenia nowych środków trwałych lub rozwijania istniejących środków trwałych służących społeczności gminy przewiduje się następujące obszary lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- realizacja dróg dojazdowych i ciągów pieszojezdnych w obszarach jednostek funkcjonalnych wyznaczonych dla nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wdrożenie programu kanalizacji dla terenu całej gminy,
- wydzielanie gruntów dla budowy, modernizacji i utrzymania dróg publicznych, tras spacerowych i rowerowych oraz obiektów i urządzeń transportu lokalnego,
- opracowanie i wdrożenie programu gospodarki odpadowej, likwidacja nielegalnych składowisk odpadów,
- budowa, zagospodarowanie oraz utrzymanie i modernizacja gminnych obiektów celu publicznego: oświaty, opieki zdrowotnej, sportu i rekreacji, kultury i administracji,
- ochrona nieruchomości stanowiących dobra kultury,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody.

Szczegółowe zadania z zakresu inwestycji o znaczeniu lokalnym realizowane powinny być według zadań zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy.

10. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

10.1. Obszary narażone na zalewy powodziowe

W Studium określono zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, odpowiadającego zasięgowi zalewu wodą 1% określonego w obowiązującym studium ochrony przeciwpowodziowej tj. „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły”. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią.

Dodatkowo wyznaczono obszar zagrożenia powodziowego zgodnie z przebiegiem zasięgu zalewu wodą Q1% zgodnie z opracowaniem pt. „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Soły” wykonanym w ramach Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły.

Uwarunkowania zagospodarowania terenów:

Na tych obszarach zabrania się np. wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów,
- zmiany ukształtowania terenu nie związanej z utrzymaniem wód.

10.2. Obszary narażone na osuwiska

Na terenie gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powstawania zjawisk osuwiskowych w różnym stopniu. W Studium określono zasięg tych obszarów wg „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla gminy Gilowice” (Państwowy Instytut Geologiczny, stan aktualności 2010 rok):

- Obszary osuwisk okresowo aktywnych - powodują zagrożenie dla życia i mienia mieszkańców.
- Obszary osuwisk nieaktywnych i obszary zagrożone ruchami masowymi - nie powodują bezpośredniego zagrożenia dla terenów istniejącej i planowanej zabudowy, jednak przy sporządzaniu projektu budowlanego i określaniu sposobu posadowienia budynku należy zwrócić uwagę na możliwość aktywizacji procesów osuwiskowych.

Uwarunkowania zagospodarowania terenów:

Na terenach osuwisk okresowo aktywnych:

- zakazuje się lokalizacji jakiegokolwiek nowej zabudowy.

Zakaz nie dotyczy wyznaczonych obowiązującym planem terenów zabudowy rekreacyjnej w Rychwałdzie gdzie obowiązują warunki jak dla obszarów osuwisk nieaktywnych.

Na terenach osuwisk nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi:

- zakazuje się prowadzenia robót ziemnych zwłaszcza u podstawy stoku, co stanowi potencjalne zagrożenie uruchomienia procesów osuwiskowych, a co za tym idzie bezpośrednie zagrożenie życia i mienia,
- nie należy lokalizować nowej zabudowy kubaturowej oraz wykonywać głębokich wykopów (np. związanych z budową dróg i sieci infrastruktury technicznej),
- w wypadku lokalizowania zabudowy na terenach wyznaczonych pod zainwestowanie w poprzednio obowiązujących planach, przy lokalizacji obiektów budowlanych oprócz konieczności sporządzenia wymaganej przepisami dokumentacji geotechnicznej należy na etapie projektu budowlanego wykonać dokumentację geologiczno - inżynierską (opracowaną na podstawie przepisów odrębnych), decydującej ostatecznie o możliwości i warunkach zabudowy terenu.

11. Obszary wymagające sporządzenia planu miejscowego

11.1 Rodzaje i zakres dalszych prac planistycznych

Obligatoryjnie, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, opracowanie planów miejscowych wymagane jest dla terenów:

- wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- innych terenów wymagających opracowania planów miejscowych z uwagi na przepisy odrębne.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu społecznemu, po rozpatrzeniu wniosków inwestorskich dotyczących chęci lokalizacji zagospodarowania o różnorodnej funkcji i skali przestrzennej, wskazane jest objęcie całego obszaru gminy miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o ochronie przyrody) obszary chronione położone w granicach gminy wymagają opracowania przez odpowiednie organy planów ochrony. Planu takiego będzie wymagać obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Małego wraz z otuliną.

11.2. Ocena obowiązku i rzeczywistych potrzeb opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- Na terenie gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy w granicach administracyjnych zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Gilowicach Nr XVI/87/04 z dnia 14 kwietnia 2004 roku.
- Studium jest dokumentem ogólnego kształtowania zagospodarowania przestrzennego w gminie. Na etapie zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ☐analizacji poszczególnych przedsięwzięć, uszczegółowiony zostanie program poszczególnych inwestycji. W przypadku planowania zainwestowania dużych powierzchniowo obszarów i braku szczegółowych zapisów, co do ilości, rozmieszczenia i parametrów obiektów przy sporządzaniu zmiany planów miejscowych ogólność zapisów studium dostosowana będzie do rzeczywistych zamierzeń.
- Granice obszarów o różnych funkcjach i terenów przeznaczonych pod różne formy zagospodarowania i zainwestowania należy traktować orientacyjnie. Przy sporządzaniu planów miejscowych mogą być korygowane i modyfikowane m.in. ze względu na: uszczegółowienie skali opracowania, pokrycie terenu, lokalne warunki środowiskowe (m.in. orografię, zagrożenie powodziowe i osuwiskowe, cieki wodne, tereny zalesione), stan własności czy istniejące zagospodarowanie i zainwestowanie.

11.3. Dopuszczalny zakres interpretacji zapisów Studium, w nowych edycjach planów miejscowych, niewymagający jego aktualizacji

Dopuszcza się zmianę zasięgu przestrzennego obszarów określających kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany w zakresie ustaleń dla poszczególnych obszarów w planach miejscowych w stosunku do ustaleń Studium, w następujących sytuacjach:

- konieczności dostosowania do istniejących podziałów nieruchomości,
- konieczności lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz prowadzenia dróg publicznych i gminnych nie będących drogami publicznymi,
- potrzeby dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu - dopuszcza się korektę zasięgu obszarów wyznaczonych w Studium pod zabudowę o nie więcej niż 30 m,
- potrzeby podziału poszczególnych kategorii obszarów na tereny o funkcjach jednorodnych,
- konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów ustalonych w Studium do zmian w przepisach odrębnych, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz budowy zabudowy gospodarczej i garaży w przypadkach, gdy nie ma możliwości zachowania ustaleń dla poszczególnych typów terenów z przyczyn technicznych,
- uszczegółowienia zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemi oraz wynikających stąd ograniczeń,

- dopuszczenie, bez konieczności aktualizacji studium, zmiany następujących elementów zagospodarowania: aktualizacji spisu obiektów znajdujących się w rejestrze i ewidencji zabudowy, przebiegu tras komunikacyjnych oraz ich klas funkcjonalnych.

Ponadto we wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie dopuszcza się:

- dostosowanie granic terenów do skali mapy planu miejscowego (przy uwzględnieniu pokrycia terenu, lokalnych warunków środowiskowych, stanu własności czy istniejącego zagospodarowania i zainwestowania),
- intensyfikację zabudowy (ze względu na stopień obecnego zainwestowania) gdzie dopuszcza się zwiększenie intensywności zabudowy o 15% oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż 15%,
- wyznaczenie w planach miejscowych, niewyznaczonych w Studium, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
- wyznaczenie w planach miejscowych, niewyznaczonych w Studium, dróg publicznych i wewnętrznych z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
- wyznaczenie w planach miejscowych terenów dla realizacji usług publicznych i wyodrębnienie terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej (z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ustaleń dla poszczególnych kategorii terenów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych),
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością jej remontów i przebudowy (pod warunkiem zgodności z ustaleniami określonymi dla poszczególnych kategorii obszarów),
- wprowadzanie ograniczeń dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników urbanistycznych mających na celu zachowanie jednorodności danego układu przestrzennego,
- wprowadzenie ograniczeń wynikających z konieczności uwzględnienia rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko projektowanego przeznaczenia terenów oraz propozycji działań kompensujących, a w szczególności działań minimalizujących negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze, obszary szczególnej ochrony ptaków i stan populacji dużych drapieżników.

12. Synteza przyjętych rozwiązań

12.1. W zakresie funkcji mieszkaniowej

W studium zostały poszerzone tereny dla zabudowy mieszkaniowej wszelkiego typu, głównie na terenach leżących w pobliżu ciągów komunikacyjnych oraz jako uzupełnienie już istniejącej.

W zakresie wskaźników kształtowania zabudowy ustalono ramowe wskaźniki do zastosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

12.2. W zakresie funkcji usługowej

- Usługi centrotwórcze - administracja, bankowość, usługi telekomunikacji, usługi zdrowia, handel w zakresie codziennych artykułów itp., pokrywają się z „fizycznym” centrum terenów o wysokiej intensywności zabudowy. Przewiduje się dalsze uzupełnianie tych form usług.
- Usługi podstawowe - oświata, kultura i usługi zdrowia; wszystkie obiekty należy traktować jako obiekty o swobodnej lokalizacji, przy zapewnieniu im właściwego dostępu komunikacyjnego oraz nieuciążliwego sąsiedztwa. Ponadto powinno uwzględniać się, w jak największym stopniu, unikania barier przestrzennych i komunikacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
- Usługi związane z kultem religijnym – zespół obiektów w sąsiedztwie kościoła rzymskokatolickiego w Rychwałdzie związany z funkcją pielgrzymkową.

W zakresie wskaźników kształtowania zabudowy ustalono ramowe wskaźniki do zastosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

12.3. W zakresie funkcji produkcyjnej i inwestycyjnej

Ze względu na potencjalne położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka miejskiego Żywiec założono znaczny rozwój w zakresie funkcji produkcyjnej i inwestycyjnej.

Dla terenów utrzymujących funkcję produkcyjną możliwe jest utrzymanie istniejących wskaźników wykorzystania terenu. W przypadku rozbudowy obiektów należy zastosować wskaźniki sprecyzowane w m.p.z.p. Nie przewiduje się w zasadzie dużych nowych terenów pod obiekty przemysłowe, a jedynie powiększenia już istniejących zespołów.

12.4. W zakresie usług turystyki, rekreacji i sportu

Dla zachowania potencjalnych możliwości pod względem turystycznym, gmina zachowuje większość wolnych od zabudowy terenów rolnych oraz kompleksy leśne. Studium uwzględnia jednak nowe zamierzenia gminy w zakresie rekreacji, sportu i turystyki, związanych również z sąsiedztwem zbiornika wodnego. Rozwój usług w tym zakresie oparty głównie na bazie noclegowej w zabudowie pensjonatowej, gospodarstwach agroturystycznych i indywidualnej zabudowie rekreacyjnej, powinien polegać także na zwiększaniu poziomu świadczonych usług i szerokim wachlarzu w zakresie różnorodności, przy zachowaniu wysokiego poziomu obsługi zarówno od strony lokalowej, technicznej, a także społecznej.

W celu poprawy jakości bazy turystycznej planuje się znaczną ilość nowych przedsięwzięć, które powinny wpłynąć na liczbę potencjalnych turystów.

W zakresie wskaźników kształtowania zabudowy ustalono ramowe wskaźniki do zastosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

12.5. W zakresie usług komunikacji i infrastruktury technicznej

12.5.1 Kierunki rozwoju systemu komunikacji

- utrzymanie a także realizacja dalszych planów związanych z rozwojem systemu komunikacji krajowej oraz lokalnej, służące lepszej dostępności korzystających z tranzytu oraz turystów,
- utrzymanie dotychczasowego podstawowego układu komunikacji drogowej,
- udostępnienie zorganizowanych miejsc postojowych o zróżnicowanym charakterze.

12.5.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

W zakresie infrastruktury technicznej Gmina Gilowice wymaga wielu uzupełnień. W szczególności dotyczy to zaopatrzenia w wodę i gaz - budowa wodociągów i gazociągów oraz w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków - dalsza rozbudowa kanalizacji. Nie-wielkiemu uzupełnieniu podlega także zaopatrzenie w energię elektryczną. Na terenie gminy należy również poprawić zaopatrzenie w zakresie telekomunikacji.

12.6. W zakresie ochrony środowiska naturalnego

Na terenie gminy Gilowice występują obszary podlegające ochronie i objęte różnymi formami prawnymi w zależności od charakteru chronionych wartości. W większości są to obszary nakładające się na siebie i nie wykluczające turystycznego wykorzystania, zgodnie z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego obszar gminy położony jest zasięgu Krajowej Sieci Korytarzy Ekologicznych. Zachowanie istniejących form ochrony i włączenie proponowanych nowych elementów jest zgodne z polityką przestrzenną województwa śląskiego.

12.7. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

Zachowuje się wszystkie dotychczasowe ustalenia w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, zgodnie z przepisami szczególnymi.

Ochrona obiektu jest właściwa, jeśli jest również chronione jego bezpośrednie otoczenie. Dlatego dla obiektów z rejestru zabytków zachowują się nakazy i zakazy wynikające z położenia w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej. Dodatkowo w studium wprowadza się nakaz ochrony obiektów wpisanych do ewidencji zabytków oraz krajobrazu kulturowego.